

Nr. 16

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1999-2000

13 december 1999

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

DEBAT OVER DE FINANCIERING VAN DE GEMEENSCHAPPEN EN DE GEWESTEN (ONDER-
WIJSAKKOORD)

Inhoud

Nr. 16

Maandag 13 december 1999

Berichten van verhindering	1
Ontwerp van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstel van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	1
Verslagen	
Indiening	1
Tekst aangenomen door de Commissies	
Indiening en verwijzing	3
Met redenen omklede motie	
Indiening	3
Mededeling van de Vlaamse regering	
Indiening	3
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	4
Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	4
Moties van orde	
Voorstel tot spoedbehandeling	4
Spreker : de heer Eric Van Rompuy	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	4
Sprekers : de heren Eric Van Rompuy, Joris Van Hauthem en Ludwig Caluwé	
Debat	
Debat over de financiering van de gemeenschappen en de gewesten (onderwijsakkoord)	5
Sprekers : de heren Eric Van Rompuy, Karel De Gucht, Francis Vermeiren, Filip Dewinter, Ludwig Caluwé, Jan Loones, Kris Van Dijck, Robert Voorhamme en Ludo Sannen, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Joris Van Hauthem, Herman De Reuse, Paul Van Grembergen en Luc Van den Brande, minister Marleen Vanderpoorten en minister-president Patrick Dewael	
Regeling van de werkzaamheden	26

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.10 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Marleen Van den Eynde : gezondheidsredenen ;

Anny De Maght-Aelbrecht, Roland Van Goethem : ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 16 november 1983 houdende instelling van een prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor vertaling van Nederlandse letterkunde
– 111 (1999-2000) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

VOORSTEL VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van de heren Dirk Holemans en Jos Stassen houdende de oprichting

van een Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek
– 109 (1999-2000) – Nr. 1.

Verwezen naar de Verenigde Commissies voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme en voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen betreffende het aanbod van sportinfrastructuur in de faciliteitengemeenten rond Brussel
– 107 (1999-2000) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.
- Voorstel van resolutie van de heer Carl Decaluwe c.s. betreffende maatregelen ter bevordering van kwaliteit in de media
– 110 (1999-2000) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heren Stefaan Platteau en John Taylor over het ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 14 (1999-2000) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stede-

Voorzitter

- lijk Beleid uitgebracht door de heer Herman De Loor over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 15 (1999-2000) – Nr. 5-A.
- Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand uitgebracht door de heer Walter Vandenbossche over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 15 (1999-2000) – Nr. 5-B.
 - Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door mevrouw Lisette Croes over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 15 (1999-2000) – Nr. 5-C.
 - Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer Dany Vandenbossche over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 15 (1999-2000) – Nr. 5-D.
 - Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door de heer Cis Schepens over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 15 (1999-2000) – Nr. 5-E.
 - Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door de heer Sven Gatz over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 15 (1999-2000) – Nr. 5-F.
 - Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Gerald Kindermans en mevrouw Isabel Vertriest over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 15 (1999-2000) – Nr. 5-G.
 - Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer Julien Demeulenaere over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 15 (1999-2000) – Nr. 5-H.
 - Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door de heer Jul Van Aperen over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 15 (1999-2000) – Nr. 5-I.
 - Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door mevrouw Ria Van Den Heuvel over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 15 (1999-2000) – Nr. 5-J.
 - Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heren Stefaan Platteau en John Taylor over het ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000 en over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000
– 15 (1999-2000) – Nr. 8.
 - Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heren John Taylor en Stefaan Platteau over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000
– 94 (1999-2000) – Nr. 6.
 - Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid uitgebracht door de heer Herman De Loor over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000
– 94 (1999-2000) – Nr. 7.
 - Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer Dany Vandenbossche over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000
– 94 (1999-2000) – Nr. 8.

Voorzitter

- Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door de heer Cis Schepens over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000
– 94 (1999-2000) – Nr. 9.
- Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door de heer Sven Gatz over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000
– 94 (1999-2000) – Nr. 10.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Gerald Kindermans en mevrouw Isabel Vertriest over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000
– 94 (1999-2000) – Nr. 11.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer Julien Demeulenaere over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000
– 94 (1999-2000) – Nr. 12.
- Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door de heer Jul Van Aperen over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000
– 94 (1999-2000) – Nr. 13.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door mevrouw Ria Van Den Heuvel over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000
– 94 (1999-2000) – Nr. 14.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 16 november 1983 houdende instelling van een prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor vertaling van Nederlandse letterkunde
– 111 (1999-2000) – Nr. 2.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIES**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende tekst aangenomen door de Commissies werd ingediend :

- Tekst aangenomen door de Commissies over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000
– 94 (1999-2000) – Nr. 15.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede motie werd ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Julien Librecht tot besluit van de op 9 december 1999 door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het beleid van de Vlaamse regering ten aanzien van het Franstalig onderwijs in Vlaanderen
– 112 (1999-2000) – Nr. 1.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Ontwerp milieujaarprogramma 2000 (DOC 36/1999-2000).

Deze mededeling van de Vlaamse regering ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 124/99 van 25 november 1999 ;
- Arrest nr. 125/99 van 25 november 1999 ;
- Arrest nr. 126/99 van 25 november 1999 ;
- Arrest nr. 127/99 van 25 november 1999.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Rolnummers 1671 en 1787 (samen­gevoegde zaken) ;
- Rolnummer 1726 ;
- Rolnummer 1788 ;
- Rolnummer 1789 ;
- Rolnummer 1792 ;
- Rolnummers 1796, 1798, 1799, 1800, 1801 en 1802 (samen­gevoegde zaken) ;
- Rolnummer 1804 ;
- Rolnummer 1808 ;
- Rolnummer 1813 ;
- Rolnummers 1816 en 1817 (samen­gevoegde zaken).

MOTIES VAN ORDE**Voorstel tot spoedbehandeling**

De voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement heeft de heer Van Rompuy bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, onze fractie heeft een voorstel van resolutie ingediend in verband met het onderwijsakkoord. Ik veronderstel dat dit donderdag ter stemming zal voorliggen.

De voorzitter : Als u de spoedbehandeling vraagt, kunnen we daar vandaag nog over stemmen.

De heer Eric Van Rompuy : Het is niet nodig dat we daar vandaag over stemmen. Ik vind een stemming op donderdag goed.

De voorzitter : Dan stel ik voor om de behandeling van dit voorstel van resolutie op de agenda van donderdag te plaatsen.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De heer van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : We willen ook een belangenconflict aan de orde stellen. Op dit ogenblik is er in de Kamer van Volksvertegenwoordigers een debat bezig over een nieuwe nationaliteitswet. We hebben in de krant gelezen dat de heer Denys, een eminent lid van de VLD-fractie, er eveneens voorstander van is om een belangenconflict in te roepen.

We moeten de essentiële discussie niet hier voeren. Omdat dit ontwerp afbreuk doet aan het integratiemodel en omdat het belangrijke gevolgen kan hebben in de naturalisatieprocedure en voor de positie van de Vlamingen in Brussel, hebben we een motie ingediend betreffende een belangenconflict. In de Gazet Van Antwerpen hebben we gelezen dat dit ten laatste volgende week donderdag in de plenaire vergadering van de Kamer ter stemming zou worden voorgelegd, samen met de wet over het snelrecht, althans volgens de fractievoorzitter van de VLD.

Omdat we de eindstemming voor moeten zijn, vraag ik om donderdag in de plenaire zitting de motie betreffende het belangenconflict te behandelen. Ik meen te kunnen rekenen op de ruime steun van verschillende fracties.

De voorzitter : Ik stel voor om dit donderdag in de loop van de dag op de agenda te plaatsen.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, we hadden ook de intentie om een motie betreffende het belangenconflict neer te leggen. Als ik me niet vergis is de procedure hiervoor echter gewijzigd en kan men een belangenconflict volgens de wet van 9 augustus 1980 slechts inleiden nadat het onderwerp in het geviseerde parlement in de commissie is goedgekeurd. Ik vraag me af of die motie al is ingediend of niet. Bij mijn weten is er in de Kamercommissie nog niet over gestemd.

De voorzitter : We zullen nagaan hoe de stand van zaken is en of voldaan is aan de voorwaarden. Donderdag moeten we dat weten.

De heer Ludwig Caluwé : Men kan dit altijd inleiden en erover stemmen, maar het heeft pas schorsende werking nadat er in de commissie van de Kamer over is gestemd.

De voorzitter : De agenda van donderdag zal worden aangevuld met het voorstel van resolutie en de motie betreffende een belangenconflict.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

DEBAT

Debat over de financiering van de gemeenschappen en de gewesten (onderwijsakkoord)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het debat over de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, meer bepaald het onderwijsakkoord.

Het debat is geopend.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, tijdens het debat van 30 november stelde de CVP-fractie dat de discussie over de verdeelsleutel van de onderwijskredieten een eerste test was voor de nieuwe Vlaamse regering om te bewijzen met welke kracht zij in staat is de Vlaamse belangen in de Belgische staat te verdedigen. De meerderheidspartijen hebben zelf het antwoord gegeven. Het akkoord is namelijk zo slecht dat zij het

binnen twee jaar willen tenietdoen, desnoods met een tijdbom onder de federale regering. Zelfs de VU-voorzitter heeft dit herhaaldelijk verklaard.

Zelden hebben Vlaamse handelaars zo geblunderd als de regering Dewael toen. Sommigen schieten nu met scherp naar de Volksunie, maar wie heeft de Volksunie tot vijf maal toe verraden ?

Voor de verkiezingen zei VU-voorzitter Patrick Vankrunkelsven – of moeten we hem nu Vankronkelsven gaan noemen ? – het volgende : 'Wie met de Volksunie praat, praat met de VLD en omgekeerd.' Daarmee toonde hij duidelijk het bloedverbond tussen de VLD en de Volksunie aan. Maar de VLD heeft de Volksunie nu op een genadeloze manier laten vallen en zelfs vernederd.

Ik zal hier de haan vijf maal laten kraaien. Eerst werd het geheim akkoord verzwegen, iets waarover Nelly Maes de volgende verklaring aflegde : 'Hadden we dat op voorhand geweten, dan had het VU-congres nooit ingestemd met de regering. We zijn reeds voor het huwelijk door onze partners bedrogen. Ik zie geen nieuw communautair klimaat. Het bedrog blijft duren.'

De haan kraaide voor een tweede keer toen in dit parlement werd gedebatteerd over de criteria voor de nieuwe verdeelsleutel van de onderwijskredieten. De Volksunie bij monde van Kris Van Dijk, Agalev bij monde van Ludo Sannen en de SP bij monde van Robert Voorhamme spraken over bevolkingscijfers. Maar de VLD, bij monde van André Denys, hield zich op de vlakte. De VLD wist immers maar al te goed dat de Franstaligen op basis van de bevolkingscijfers nooit hun 2,4 miljard frank konden krijgen. Zij waren niet geïnteresseerd in de criteria, maar enkel in die 2,4 miljard frank en de criteria moesten dan maar op grond van dat bedrag worden aangepast.

Toen de Vlaamse regering het probleem van de taalgrensleerlingen op tafel gooide, kraaide de haan een derde maal. VLD-voorzitter De Gucht noemde de eisen inzake ronselpraktijken rond de taalgrens een staaltje van bekrompen nationalisme. Hij viel toen zeer scherp uit naar de Volksunie. Ik herinner mij nog goed het communiqué dat de VU-voorzitter toen tegen Karel De Gucht publiceerde. Als we naar het Sint-Elooisakkoord kijken, blijkt dat er in de budgettaire verrekeningen geen rekening is gehouden met deze 13.000 taalgrensleerlingen, goed voor pakweg 3 miljard frank. Nog maar eens een lege doos voor Vlaanderen.

Van Rompuy

Voor de vierde maal kraaide de haan toen minister-president Dewael aan de Volksunie in dit parlement zei dat het ging om een tijdelijk akkoord, terwijl uit de notulen van het Overlegcomité van 1 december blijkt dat Di Rupo verklaart 'dat moet worden vermeden dat dit akkoord een tijdelijk karakter heeft en dat het daarentegen om een basisakkoord gaat'. Dat is ook door de premier gesteld. Toen de Volksunie protesteerde, liet Verhofstadt koel en sec weten dat de houding van de Volksunie als partij hem niet interesseerde, alleen die van de Vlaamse regering telt.

Vijfmaal heeft de haan gekraaid, en toch blijft de Volksunie geloven dat de VLD de regering-Verhofstadt binnen twee jaar zal opblazen als niet is voldaan aan de Vlaamse eisen. Wie kan dit nog ernstig nemen? Trouwens, de tijdbom is geen macht van de Vlamingen. Het volstaat dat drie vierden van een taalgroep zich ertegen verzet, of het gaat naar de ministerraad die paritair is samengesteld en waar de Franstaligen vetorecht hebben. Dan blijft het onderwijsakkoord gewoon doorlopen. Er ligt geen tijdbom onder dit akkoord, want het kan niet worden vernietigd door de Vlamingen alleen.

Trouwens, als het een goed akkoord was, mijnheer de minister-president, waarom hebt u dan een tijdbom nodig om het te torpederen? Is dit de nieuwe politieke cultuur van de klare en heldere besluitvorming? We hebben hier tijdens het investituurdebat lessen gekregen over klaarheid, maar nu legt men tijdbommen onder een federale regering om dingen te bekomen die Vlaanderen eigenlijk via normale onderhandeling naar zich toe had moeten trekken.

Deze discussie heeft geleerd dat voor de VLD, maar ook voor de SP en Agalev, de parse macht op federaal niveau belangrijker is dan het Vlaams belang. Gisteren hebben we de triomferende beelden gezien van premier Verhofstadt op het PRL-congres. De Franstalige liberalen zijn hem enorm dankbaar. Ook de heer De Gucht zat op de eerste rij. Ze werden onthaald als diegenen die hun woord hebben gehouden, want het geheim akkoord was gerealiseerd: de 2,4 miljard frank was binnen. Er volgde een schitterend applaus. De Volksunie weet wat dat betekent, want die partij werd niet meegedeeld wat de inhoud was van dit akkoord. Verhofstadt werd gelukkig door de Franstaligen omdat hij zijn woord had gehouden, maar ten aanzien van Vlaanderen en de Volksunie heeft hij zijn woord niet gerespecteerd.

De Franstaligen tillen absoluut niet zwaar aan de tijdbom onder de federale regering. Ze lachen ermee. Hun geld is binnen en de rest zegt Di Rupo: 'sont des états d'âmes de la Volksunie' – dat zijn oprispingen van de Volksunie. Het nieuwe Belgische establishment van Verhofstadt, Michel Moureaux en Di Rupo tilt daar absoluut niet zwaar aan. Het is dan ook ronduit belachelijk om te spreken over de belangrijkste stap die Vlaanderen heeft gezet sinds 1830. Dit raakt het ridicuul.

Trouwens, hoe staat het met de Vlaamse eisen die moeten worden waargemaakt op de Costa? Ons wantrouwen groeit elke dag. Ik richt me nu tot de Volksunie. U hebt op de IJzervlakte aan Lionel Vandenberghe beloofd, mijnheer Lauwers, dat de gemeente- en provinciewet zou worden gerealiseerd nog voor de gemeenteraadsverkiezingen. Wat heeft de heer Ducarme verklaard? Hij heeft gezegd dat dit onderwerp voor hem onbespreekbaar is voor de gemeenteraadsverkiezingen. Hij wil daarenboven geen regularisering van de gemeente- en provinciewet wanneer wordt geraakt aan de voogdij van de randgemeenten en wanneer wordt gesproken over de waarborgen voor de Vlamingen in Brussel. Dat punt kunt u dus al vergeten. Naar de Vlaamse optie om de voogdij over de randgemeenten integraal in Vlaamse handen te geven, kunt u fluiten. Dat heeft de heer Ducarme gisteren op het PRL-congres duidelijk gezegd.

De uitvinder van 'bommen' is de Costavoorzitter, de heer Moureaux. Ik verwijs naar de institutionele bom naar aanleiding van de wapenwet van 1991. De VU heeft blijkbaar bij hem inspiratie opgedaan. Ik waarschuw het Vlaams Parlement. Aangezien ik nog steeds de Franstalige pers lees, weet ik dat de heer Moureaux vrijdag in Le Soir heeft verklaard dat de sociale zekerheid in het regeerakkoord is gebetonneerd en dat er geen sprake kan zijn van een opsplitsing van onder andere de gezondheidszorg en kinderbijlagen. Hij zegt dat dit een verworvenheid is. Aan de sociale zekerheid wordt niet geraakt, zeker niet wanneer het gaat om een opsplitsing ten voordele van de deelstaten. Eén van de grote punten van dit Vlaams Parlement kan volgens de voorzitter van de Costa geen doorgang vinden.

Men mag trouwens de agenda van de Costa niet verengen tot de zogenaamde fiscale autonomie. Wat blijft er over van de vier andere punten die in het Vlaams programma staan? Door het debat over een minimale fiscale autonomie op te blazen, gaat de rest van het Vlaams programma de mist in. Het is dan ook onbegrijpelijk dat de meerderheidspartijen in dit parlement niet reageren. We zien dat

Van Rompuy

elke dag een nieuwe kaart wordt gelegd : de gemeente- en provinciewet wordt uitgesteld, over de homogene bevoegdheidspakketten wordt niet gediscussieerd, het debat over de federalisering van de kinderbijlagen en gezondheidszorg wordt niet uitgesteld, het is gewoon onbespreekbaar. Hij beroept zich daarvoor op het regeerakkoord, waarin over die zaken inderdaad niets staat.

Ik kom nu tot de kern van mijn toespraak. Wat bedoelen de Vlaamse meerderheidspartijen wanneer ze het hebben over fiscale autonomie ? Wat betekent fiscale autonomie ? Voor de SP en parlementsvoorzitter De Batselier gaat fiscale autonomie over de technische aspecten van de gewestbelastingen. De gewesten zouden exclusief bevoegd worden voor de verkeersbelasting, de registratierechten en de onroerende voorheffing. Het zou gaan om 70 miljard frank, die terwille van de budgettaire neutraliteit zou worden afgetrokken van de personenbelasting.

Het gaat hier dus enkel over de gewestbelasting, die men aan de regio's zou toewijzen. We kennen ze : de registratierechten, de verkeersbelasting, de onroerende voorheffing. Dat pakket van 70 miljard frank zou naar de regio's gaan en zou voor een deel de mini-fiscale autonomie moeten bezegelen. Tegelijkertijd zouden de onderwijsmiddelen – want de Franstaligen zullen een prijs vragen – welvaartsvast worden gemaakt. Dat wordt ook zo gezegd door de voorzitter van het Vlaams Parlement. Men zou dit doen door de BTW-dotatie te koppelen aan het BNP.

De federale schatkist zou hierdoor tegen 2004 voor het onderwijs 40 miljard frank middelen transfereert naar de gemeenschappen. Dit wordt ook zo geïnterpreteerd door Ecolo, de partij die een bloedband is aangegaan met Agalev. Wanneer men luistert naar wat de heer Defeyt zegt, weet men heel goed wat de strategie is van Agalev en volgens mij ook van de SP. Ze zeggen dat de regionale belastingen naar de gewesten mogen worden overgeheveld. Daaraan wordt dan wel het welvaartsvast maken van de onderwijsmiddelen gekoppeld. De 40 miljard frank zal de federale schatkist wel opheffen.

Ik waarschuw de VU : men zal u naar dit mini-akkoord drijven waarbij men enerzijds een mini-fiscale autonomie realiseert en anderzijds de onderwijsmiddelen welvaartsvast maakt. Dit zou de federale schatkist 40 miljard frank kosten.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Ik wil de CVP-fractievoorzitter besparen dat hij voortborduurde op een variatie zonder thema. Voor de VLD houdt fiscale autonomie in dat ze betekenisvol moet zijn, en dus ook voor een zeer belangrijk deel op de personenbelasting moet slaan.

De heer Eric Van Rompuy : Daar wou ik net toe komen. Tijdens de vorige zittingsperiode waren de meerderheidsfracties van oordeel dat fiscale autonomie moest steunen op de gehele of gedeeltelijke overheveling van de personenbelasting. Dat is het Vlaamse standpunt. De personenbelasting moet in belangrijke mate een deelstaatbelasting worden. Die belasting moet Vlaanderen toelaten de vruchten te plukken van de betere economische groei en van de inkomensstijging. Vlaanderen levert op dit ogenblik 59 percent van de Belgische bevolking. De Vlamingen zorgen voor 62,5 percent van de totale opbrengst van de personenbelasting. De toepassing van de fiscale autonomie zou ons een voordeel van minstens 35 miljard frank opleveren.

De Franstaligen aanvaarden die fiscale autonomie niet, want dat zal leiden tot welvaartsverlies. De heren Di Rupo, Moureaux en Ducarme zeggen dat ze tegen de regionalisering van de personenbelasting zijn. Ook de heer Defeyt heeft dat gezegd : de belastingen die verband houden met de evolutie van de welvaart – de personenbelasting, de BTW en de vennootschapsbelasting – komen niet in aanmerking om te worden overgeheveld naar de deelstaten. Voor Ecolo mag aan de personenbelasting niet worden geraakt. De andere Franstalige partijen hebben dat vorige week in alle duidelijkheid beaamd.

De VLD-voorzitter tracht de Franstaligen over de brug te krijgen. Hij is een intelligent man : hij had een bijzondere reden om vorige week aan De Standaard een interview over fiscale autonomie toe te staan. Enerzijds wil hij de Volksunie paaien. Hij wil die partij geruststellen dat de fiscale autonomie er komt. Anderzijds wil hij de Franstaligen een signaal geven. Hij zegt hen dat de fiscale autonomie inzake de personenbelasting niet zal leiden tot welvaartsverlies. Als dat het geval is, zal de federale schatkist bijspringen. Op de vraag wie dat dan zal betalen, zegt de heer De Gucht : 'Het zal de federale schatkist zijn die zal toedekken als er fiscale autonomie op het vlak van de personenbelasting komt. Dat verschil zal worden betaald door de federale schatkist, die voor 64 percent door de Vlamingen wordt gespijsd.'

Van Rompuy

We riskeren dus een fiscale autonomie te krijgen waarmee het consumptiefederalisme en de wafelijzerpolitiek worden bestendigd. Als men ervan uitgaat dat de fiscale autonomie wordt toegepast op een groot gedeelte van de personenbelasting, en de federale staat moet het welvaartsverschil wegwerken, dan zitten we in het systeem van het consumptiefederalisme en de wafelijzerpolitiek. Dan krijgt de heer Moureaux gelijk. Hij zegt dat ze nooit met de Vlamingen een akkoord zullen afsluiten dat hen minder dan voorheen zal opleveren. We hebben recht op 35 miljard frank extra, komende van de opbrengsten van de personenbelasting. Ik heb het altijd zo verstaan dat fiscale autonomie niet wil zeggen dat Vlaanderen de volle pot moet krijgen. Maar het kan toch niet dat de federale schatkist alles zou toedekken, want dat zou het einde betekenen van de fiscale autonomie waar het Vlaams Parlement voorstander van is, en de deur openen naar het eeuwig instandhouden van het consumptiefederalisme en de wafelijzerpolitiek.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : De heer Van Rompuy citeert me, en zoals meestal doet hij dat erg onvolledig. Dit dossier moeten we met de nodige realiteitszin benaderen. Fiscale autonomie is onmogelijk als men geen rekening houdt met twee partijen : Vlamingen en Walen. Ik kan me moeilijk voorstellen dat een Waals politicus het in zijn hoofd zou halen te streven naar fiscale autonomie die op relatief korte termijn tot een verarming zou leiden. De CVP heeft meer dan vier decennia de bevoegdheid gehad om dit land te leiden. (*Opmerkingen van de CVP*)

Het verschil tussen de VLD en de CVP is dat wij de heuvel beklimmen en dat u stilaan afzakt naar het dal.

Door middel van fiscale autonomie kan men bereiken dat de verantwoordelijkheidszin van de twee regio's groter wordt. Na een overgangperiode zullen de goed presterende regio's meer profiteren van het surplus dat ze binnen de Belgische federatie realiseren. Men kan echter geen zinvol gesprek voeren wanneer het de bedoeling is een verarmingsoperatie op te zetten voor de andere regio. Indien de CVP nog deel zou uitmaken van de meerderheid, zou ze er ook van uitgaan dat de bestaande middelen van Wallonië het uitgangspunt zijn voor de overgangperiode. Men kan alleen spreken over een redelijke verdeling van het surplus dat men in de toekomst zal realiseren.

De heer Eric Van Rompuy : Dit is de kern van het debat. Jarenlang hebben de Volksunie en ook andere partijen het in dit parlement gehad over de transfers naar Wallonië. Ik heb dit weekend de uiteenzetting herlezen die u hebt gegeven naar aanleiding van de resoluties van het Vlaams Parlement. U had het daarin over de sociale zekerheid. Volgens u moest elke regio het stellen met zijn eigen envelop. Binnen die envelop moeten de regio's hun eigen prioriteiten vastleggen. De VLD heeft het eveneens gehad over transfers van 160 miljard frank in de sociale zekerheid, 35 miljard frank in de personenbelasting en 35 miljard frank in de financieringswet.

Moeten wij ervan uitgaan dat deze transfers niet alleen worden bestendigd maar ook nog worden versterkt ? Immers, het welvaartsverlies dat de Walen zouden lijden bij fiscale autonomie zou volgens u door de federale schatkist moeten worden gecompenseerd. Dit uitgangspunt staat totaal haaks op dat van de Vlaamse beweging, het Vlaams Parlement en al onze experts. Deze gaan ervan uit dat fiscale autonomie meer verantwoordelijkheid geeft aan de regio maar ook dat de regio zelf bepaalt in welke mate hij solidair is met een andere regio. Onze fractie is altijd van oordeel geweest dat er solidariteitsmechanismen moeten zijn, maar niet ten koste van de federale schatkist waarvan we 64 percent meebetalen.

Als we streven naar meer fiscale autonomie, is dat omdat de economische groei de volgende jaren veel sterker zal zijn in Vlaanderen dan in Wallonië. Wij zullen een sterke inkomensstijging kennen en wij moeten daar de return van krijgen. Wij moeten de vruchten van onze welvaart kunnen gebruiken om te investeren in welzijn, leefmilieu, onderwijs, enzovoorts. Dat is uiteindelijk de kern van het federalisme.

Wat u vorige donderdag hebt gezegd haalt dit echter onderuit. Daarom jaagt de discussie rond de fiscale autonomie ons angst aan. De heer De Batseelier heeft het enkel over gewestbelastingen. Hij is voor het welvaartsvast maken van de onderwijsdotaties ten koste van de federale schatkist. De VLD stelt dat fiscale autonomie niet mag leiden tot welvaartsverlies en dat de federale schatkist dit moet compenseren. Dit is een zeer gevaarlijke stelling.

Ik waarschuw de Volksunie dat de haan voor de zesde keer zal kraaien. Op dat ogenblik zal duidelijk worden wat Wallonië eigenlijk verstaat onder fiscale autonomie. Dit zal haaks staan op onze stellingen.

De voorzitter : Mijnheer Van Rompuy, mag ik u vragen om af te ronden ?

De heer Karel De Gucht : U moet opletten met het beeld van de kraaiende haan. U weet waarom de haan kraait in het Nieuwe Testament. Uiteindelijk heeft Petrus, de persoon waarvoor de haan heeft gekraaid, achteraf de kerk van Christus gebouwd. *(Gelach)*

De heer Eric Van Rompuy : Petrus zou die kerk alszins niet op de VLD bouwen.

De heer Karel De Gucht : Misschien zou u tijdens het weekend in plaats van mijn uitspraken tijdens debatten de Bijbel beter eens herlezen. *(Gelach)*

U mag mijn idee over fiscale autonomie niet verdraaien. Indien u een gesprek wilt binnen een federale benadering van de staatsstructuur – wat ons uitgangspunt is –, dan kunt u onmogelijk een gesprek voeren dat een onmiddellijke verarming van het Waals Gewest en van de Franse Gemeenschap veroorzaakt. Elke Waalse politicus die hiermee zou instemmen, zou door zijn achterban worden weggestemd.

Fiscale autonomie geeft de gewesten en gemeenschappen meer verantwoordelijkheid, maar ook de verplichting om zich ten overstaan van hun kiezers te verantwoorden. Zij moeten dan het geld ophalen, dus zij moeten ook kunnen zeggen wat ermee gebeurt. Wij zitten nu in een bijzonder comfortabele positie. Men spreekt hier over consumptiefederalisme, maar men zou ook eens over de consumptiebegrotingen van Vlaanderen en Wallonië gedurende de afgelopen tien jaar mogen spreken. Fiscale autonomie moet er in de toekomst voor zorgen dat de rechtmatige vruchten van de grotere Vlaamse economische groei na een overgangperiode ook naar Vlaanderen stromen.

Redeneren in termen van het organiseren van de verarming van een andere regio is een uitgangspunt dat haaks staat op het voortbestaan van de Belgische staat. Voor het Vlaams Blok is dit natuurlijk het uitgangspunt. Dat is hun goed recht. Het is echter niet ons uitgangspunt. Wij gaan uit van een zinvolle solidariteit binnen een federaal Belgisch staatsverband.

De voorzitter : Mijnheer Van Rompuy, mag ik u nogmaals vragen af te ronden ?

Ik zou ook iets willen opmerken in verband met uw citaten. Ik mag inhoudelijk niet reageren, maar u mag mij geen SP-voorzitter noemen. U mag des-

noods nog suggereren dat ik problemen wil met de regering, maar zeker niet dat ik die binnen mijn partij wil. *(Gelach)*

De heer Eric Van Rompuy : U zou een beter partijvoorzitter zijn dan de huidige, want die zegt dat communautaire problemen onbelangrijk zijn.

Mijnheer De Gucht, u hebt ooit, samen met de heren Denys en Dewael, gezegd dat de personenbelasting integraal naar de deelstaten moet gaan en dat de deelstaten de federale staat met dotaties moeten financieren. We zijn ver van uw ideaal verwijderd.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Van Rompuy, ik heb tegelijk ook gezegd dat, als dat zou gebeuren, men naar een doorzichtig solidariteitsmechanisme moet gaan volgens het model van de Duitse Finanzausgleich.

De heer Eric Van Rompuy : Ja, maar dat gaat niet ten koste van de centrale schatkist. Daar gebeurt het intern. Daar bepalen de regio's zelf wat ze willen afstaan. De CVP wil dit model.

De heer Karel De Gucht : Het Duitse systeem van de Finanzausgleich is een overleg tussen de regio's en de federale staat. Men zegt dat de hele discussie over welke middelen naar de deelstaten gaan en welke naar de federatie in België een blijvend probleem is. Ook in Duitsland is het echter een blijvend probleem. Zolang er een federaal systeem is met een verdeling van bevoegdheden tussen deelgebieden en de federale staat zal er altijd een discussie over de middelen bestaan. Ook binnen de Finanzausgleich is er discussie over percentages en de solidariteit van de deelstaten. Zolang België bestaat als federaal systeem zal deze discussie tussen deelstaten en federaal niveau over de manier waarop de middelen worden verdeeld blijven bestaan.

De heer Eric Van Rompuy : Maar in Duitsland is er geen enkele regio die zo solidair is met een andere regio als wij dat zijn, uitgedrukt in percenten van het BNP. U moet er de recente cijfers maar op naslaan.

Ik besluit. Mijnheer de minister-president, u hebt slecht onderhandeld inzake dit akkoord. Trouwens, het consumptiefederalisme is de basis van het akkoord. Het wafelijzer heeft perfect gewerkt. En als het gaat over onderwijs, dan hebben we er ook nog bij verloren. De komende drie jaar verliezen we 3,5 miljard frank voor onderwijs. De Franse Gemeenschap zal 7,5 miljard frank erbij krijgen. Dat is de newspeak van Verhofstadt en Dewael : zet uw ne-

Van Rompuy

derlagen om in overwinningen ; maak van details iets belangrijks ; reken elke dag af met het verleden ; gebruik nieuwe woorden voor oude werkelijkheden. De echte vernieuwing zit daar. Voor de heer Slangen, die wellicht ook de Vlaamse regering zal adviseren, zijn communautaire problemen niet belangrijk. Hij heeft dat verklaard in een interview. Communautaire problemen moeten voor hem vakkundig worden ingeblikt en afgevoerd. Het Sint-Elooisakkoord is daarvan een eerste illustratie. Men heeft perfect de strategie van Slangen gevolgd.

Voor de leden van de Volksunie eindig ik met een citaat van de heer Anciaux uit Humo van 1 december 1998 : 'Kijk, iedereen kan vaststellen dat de VLD niks nieuws geworden is. VLD'ers noemen zich steevast Vlaamse liberalen, maar hun partij is een pure voortzetting van de PVV, je weet wel, de oude afkorting van Pest Voor Vlaanderen. Toegegeven, sommige VLD'ers zijn communautair een beetje geëvolueerd, maar ik weet niet of het uit overtuiging is of uit electoraal opportunisme. Ik ben in ieder geval blij dat de VU indertijd heeft beslist niet in de VLD te stappen, want wij zouden het zwakke broertje geworden zijn, en het Vlaams-nationale gedachtegoed zou stilletjes verdwenen zijn.'

Collega's van de Volksunie, u verkiest de VLD boven de CVP om meer Vlaamse autonomie te realiseren. De Volksunie heeft een paarse keuze gemaakt, en dat paarse cement is voor haar belangrijker dan het Vlaams-nationale gedachtegoed. Uw voorzitter en ondervoorzitter voelen zich bedrogen door de VLD. Uw aspirant-voorzitter, de heer Bourgeois, noemt Verhofstadt zelfs een schijnheilige, maar u zet toch door.

Ik voorspel u : in 2001 zal de haan voor de zesde maal kraaien, maar dan zal het te laat zijn voor de Volksunie en helaas ook voor Vlaanderen. We zullen niet tot 2001 moeten wachten op nieuwe communautaire problemen. Maar de Franstaligen hebben het begrepen : als er een conflict is, gaan de Vlamingen door de knieën. Er zullen nog communautaire conflicten komen. Denk aan de omzendbrief van Leo Peeters over de randgemeenten, waar de PRL-FDF-federatie klaarstaat voor een nieuwe confrontatie. Een verzwakt Vlaanderen zal worden gedwongen tot nieuwe toegevingen. Vlaanderen zit nu in het defensief.

De Vlaamse regering heeft slecht onderhandeld : niet alleen kende ze haar dossiers niet, ze heeft het

federale niveau laten primeren op het Vlaamse belang. Daarom zal de CVP-fractie dit akkoord blijven bestrijden. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de fractievoorzitter van de CVP heeft de haan zes keer doen kraaien. Ik heb echter nog de tijd gekend – tijdens de vorige regeerperiode – dat 'de haan' niet toeliet dat men hier kraaide. (*Gelach*)

Mijnheer de voorzitter, ik denk dat ik gelijk had toen ik in het Uitgebreid Bureau opperde dat het debat van vandaag misschien wel overbodig was. In het Vlaams Parlement mogen we ons immers niet de gewoonte aanmeten om steeds weer in herhaling te vallen. Dat is echter wat we vandaag aan het doen zijn. Mijn vrees is dus bewaarheid geworden.

Mijn goede vriend en collega, de heer Van Rompuy, heeft hier vandaag niets nieuws naar voren gebracht. Hij heeft gewoon nog maar eens de heren Ducarme, Di Rupo, Moureaux en zovele anderen geciteerd. Daarbij heeft hij nog maar eens hun waarheden als waren het voldongen feiten naar voren gebracht. Als ik de heer Van Rompuy bezig hoor, vraag ik me af waarom er nog dialogen moet worden gevoerd en waarom er nog Costa's moeten zijn. Hij legt zich immers bij voorbaat neer bij wat de Franstaligen stellen. Mijnheer Van Rompuy, dat is verkeerd.

Het is echter niet nieuw, want vandaag debatteren we nog maar eens over de financieringswet. Van die wet, die u samen met de leden van uw partij hebt opgesteld, ervaren we vandaag nog steeds de naweeën. Dat is de reden waarom we nu naar oplossingen hebben moeten zoeken. In heel deze zaak mag men dus niet vergeten wat er in het verleden allemaal is gebeurd bij het ontstaan van de financieringswet. Men moet daar rekening mee houden en men moet ook zoeken naar een trendbreuk.

Voor mij is het duidelijk dat er inderdaad een trendbreuk is opgetreden in het regeringsbeleid. Er is echter ook een trendbreuk opgetreden in de manier waarop de minderheid oppositie meent te moeten voeren. De trendbreuk in het regeringsbeleid zal op voldoende wijze worden geïllustreerd tijdens de begrotingsbesprekingen van de komende dagen. Nu wil ik echter even stilstaan bij de 'nieuwe cultuur' van oppositie voeren.

Vermeiren

Men voert geen waardevol debat door anderen bestendig de les te spellen en door voortdurend te verwijzen naar onze regionale tegenhangers. Op die manier komt men niet tot degelijke oplossingen. De huidige oppositiepartij moet vandaag vaststellen dat de vroegere Vlaamse meerderheidspartijen er gedurende al die jaren niet in zijn geslaagd om tot een gezamenlijk standpunt en een gezamenlijke strategie te komen. Het gaat dan om veel meer dan enkel de voorbije vier jaar. Ze is er dus niet in geslaagd een oplossing te vinden voor de problemen.

Een eerste vaststelling : de oppositie bekent vandaag dat ze er in het verleden ook niet in is geslaagd een oplossing te vinden. Tegelijk ergert ze zich eraan dat een andere meerderheid, noem het een paarse, vandaag wel middelen heeft gevonden. Ze maakt zelfs gewag van geheime afspraken.

Ik wil vandaag het tegendeel duidelijk stellen. De VLD-fractie heeft samen met Agalev, de SP en VU&ID duidelijke afspraken gemaakt. U wordt trouwens uitgenodigd om ze samen met ons waar te maken. Tijdens de Costa-besprekingen krijgt u de gelegenheid om samen met ons te komen tot een nieuwe regeling tussen de gemeenschappen en gewesten. U moet zich vandaag dus niet druk maken over de huidige voorlopige regeling. Wat op federaal vlak werd overeengekomen, is niet meer of niet minder dan uitvoering geven aan artikel 39 paragraaf 2 van de bijzondere financieringswet. Voor de Vlaamse meerderheidspartijen is het altijd ondubbelzinnig zo geweest dat deze regeling een tijdelijk karakter moest hebben. Ik begrijp de bijzondere politieke gevoeligheid van een van onze coalitiepartners wanneer ze het tijdelijk karakter van het federaal voorstel specifiek wil invullen. De invulling van dit begrip door de Vlaamse regering en de Vlaamse meerderheidspartijen is naar mijn aanvoelen de beste garantie dat het voor de Vlaamse meerderheidspartijen ernst is.

Het is afgelopen met in het Vlaams Parlement een stoere Vlaamse borst op te zetten, en tegelijk in een andere assemblee te doen alsof Vlaanderen niet bestaat. Dat gebeurde in het verleden. Wij doen dat niet. Mijnheer Van den Brande, u was daar getuige van. Uw fractieleider maakte gewag van het feit dat mijn partijvoorzitter, de heer De Gucht, en de minister-president goed werden onthaald op een vergadering in Wallonië. Waarom ook niet, als men een dialoog met elkaar wil voeren om oplossingen te vinden. We pleiten niet voor een politiek van getrokken messen. Integendeel, we zijn

voor een strategie die getuigt van een duidelijk politiek engagement. Op die manier willen wij fiscale autonomie bereiken. We zijn ook voorstander van een strategie die door middel van de Costa een forum biedt om samen met de andere gemeenschappen en gewesten invulling te geven aan hetgeen waarin u gedurende jaren niet bent geslaagd. Dit moet en mag gezegd worden. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en VU&ID*)

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb me de voorbije dagen bijzonder geamuseerd. Ik heb de indruk dat er uiteindelijk niets is veranderd in dit land. De meerderheid bestaat vandaag uit Agalev, de SP, de VLD en VU&ID. Voordien behoorde de CVP tot de meerderheid. Het beleid is echter niet veranderd. De akkoorden en compromissen zijn nog steeds even laag bij de grond. Ze worden nog altijd achter de coulissen en in de achterzaaltjes van de politiek afgesloten. Er is niets veranderd. Dit zal de teneur zijn van mijn betoog.

Enkele maanden geleden heb ik naar aanleiding van het debat over de Septemberverklaring uitdrukkelijk het volgende gezegd : 'Ik ben niet bereid in het Vlaams Parlement een blancocheque te tekenen voor een belastingvermindering die uiteindelijk uitdraait op meer Vlaams geld voor het Franstalig onderwijs'. Wanneer we de rekening maken van de zoveelste transfer van Vlaams geld naar Wallonië, zal de 3,2 miljard frank belastingvermindering in het niets verdwijnen.

Ik heb de indruk dat we nu, amper enkele maanden later, moeten vaststellen dat de realiteit nog erger is dan de voorspelling die ik toen heb gemaakt. Mijnheer de minister-president, deze schaamteloze deal van de premier met een aantal Waalse partijen, die werd beklonken in het Sint-Elooisakkoord, toont aan dat er inderdaad geen breuk is met het verleden. De VLD is een soort CVP-bis geworden, premier Verhofstadt een Dehaene-II en Dewael een Van den Brande in het heel klein.

Het Sint-Elooisakkoord is niet alleen het gevolg van een geheim akkoord, trouw aan de traditie, dat alleen maar moest dienen om de heer Verhofstadt en zijn kompanen aan de macht te brengen. Het is tevens gesloten naar het model van de oude wafelijzerpolitiek, en is het gevolg van het consumptiefederalisme. Waar hebben we dit nog gehoord ?

Dewinter

Veel erger is echter dat het de voortzetting is van iets waarvan u, heren van de VLD, in het verleden tientallen keren hebt gezegd dat het, met u erbij, gedaan zou zijn. Wat we nu zien, is een bevestiging en een voortzetting van de miljardenstroom van Vlaanderen naar Wallonië. We doen er zelfs nog een paar miljarden bij.

Er zijn zes redenen waarom het Sint-Elooisakkoord niet deugt. De zogenaamde nieuwe verdeling van de onderwijsgeldten komt alleen maar neer op een zoveelste nieuwe miljardenstroom van Vlaanderen naar Wallonië. Het is een voortzetting van een consumptiefederalisme van het ergste soort, zonder financiële verantwoordelijkheid, en zonder dat er sprake is van een begin van fiscale autonomie. Vlaanderen wordt voor de zoveelste keer gerold en bestolen, net zoals in het verleden, en dat met medeweten – medeplichtigheid zelfs – van de meerderheidspartijen in het Vlaams Parlement, inclusief de Volksunie, die uit het verleden nochtans iets zou mogen hebben geleerd. Dat blijkt echter niet het geval te zijn.

Het akkoord deugt niet omdat het inderdaad het gevolg is van geheime besprekingen tussen meerderheidspartijen, die van de heer Verhofstadt en een aantal Franstalige partijen. Dit geheim akkoord is niet meer en niet minder dan het Poupehan van de VLD. Uiteindelijk doet uw partij niets anders dan wat de CVP u in het verleden heeft voorgedaan. U volgt trouw het voorbeeld van de traditionele partijen van het verleden, het gekonkeloes, de geheime akkoorden in de coulissen van de politiek. Dit Poupehan van de heren Verhofstadt en Dewael – ik zei bijna Dehaene, maar dat is eigenlijk hetzelfde – zal u nog vier jaar in de federale parlement en nog vijf jaar in het Vlaams Parlement blijven achtervolgen.

Het Sint-Elooisakkoord deugt niet omdat enkel Franstalige belangen worden gediend, terwijl Vlaanderen het klassieke aalmoes krijgt. U ben blij, mijnheer Dewael, samen met uw collega's van de Volksunie, de heren Sauwens en Anciaux, die hier uit eerlijke schaamte nu niet durven aanwezig zijn. Ik had nochtans gehoopt dat ze hier fier, als Vlaamse ministers van de Volksunie, het akkoord dat ze hebben binnengehaald, zouden durven verdedigen. Maar ze zijn uit eerlijke schaamte niet gekomen. Het is echter al klassiek geworden, mijnheer Van Grembergen, dat u het vuile werk moet komen doen, om uw ministers in de regering te houden.

Uw ministers waren inderdaad blij met het bereikte akkoord omdat ze zagezegd het een en ander hadden binnengehaald : trekkingsrechten voor werkloosheidsbestrijding bijvoorbeeld, en ook nog, ik citeer, 'lineaire forfaitaire kortingen voor een globaal bedrag van 3,2 miljard voor het jaar 2000'. Dat zijn echter dingen waar we volgens de financieringswet hoe dan ook al sinds meer dan tien jaar recht op hebben. Nu wordt dat voorgesteld als een uniek cadeau van de federale overheid aan Vlaanderen, als compensatie voor het geld dat we via het financieringsakkoord geven aan Wallonië.

Als we eerlijk zijn, moeten we toegeven dat we niets hebben binnengehaald, integendeel. We hebben alleen maar gegeven. Welke coalitie er ook aan de macht is, in dit land zal er nooit iets veranderen. Vlaanderen blijft renderen, Wallonië blijft verteren. Deze ijzeren Belgische wet kan niet worden gebroken : niet door de VLD, en zelfs niet door de VU.

Mijnheer Van Rompuy, ik heb de voorbije weken goed naar u geluisterd. U moet de Vlaamse Siegfried niet spelen. Die herwonnen maagdelijkheid, zeker van een christen-democratische partij, doet me walgen.

De heer Eric Van Rompuy : Leest u het 't Pallieterke eens !

De heer Filip Dewinter : Het systeem van transfers, de wafelijzerpolitiek, het consumptiefederalisme, de Belgische evenwichten die altijd uitdraaien op Vlaamse nederlagen en Waalse overwinningen, zijn alle uitvindingen van de CVP. De CVP was de architect van dit alles. De CVP wees de weg, deze coalities volgen haar voetsporen.

Mijnheer Van Rompuy, als u echt tegen dit akkoord bent, waarom maakt u dan geen gebruik van de hefboom waarover u beschikt ? U beschikt immers over een CVP-minister in Brussel, de heer Chabert, ik heb weinig van hem gehoord. Toch nam hij deel aan het gesprek over dit akkoord. Waarom had hij niet de moed om met ontslag te dreigen bij het tot stand komen van het akkoord ? Hij maakt toch deel uit van de Brusselse meerderheid die bestaat uit partijen die u zo verguist : de VLD, de VU, de SP en Agalev ? Waarom had hij niet de moed om te zeggen dat hij als CVP-minister niet kon functioneren in een meerderheid die een dergelijk akkoord afsluit ?

In de Brusselse Costa zit uw minister mee aan de onderhandelingstafel en werkt hij mee aan een soortgelijke regeling : meer dan 1 miljard frank in ruil voor een minimale vertegenwoordiging van de

Dewinter

Vlamingen in de Brusselse Raad en regering. Wordt deze deal niet gesloten door een CVP-minister ? Als u moedig bent, en niet enkel met woorden, dan trekt u uw minister terug. Door de enige man met een uitvoerend mandaat in een meerderheid ontslag te laten nemen, handelt u consequent volgens de houding die u vandaag hebt ingenomen. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Dewinter, in 1997 hebben de VU en de VLD door het ontslag van toenmalig minister Anciaux uit de Hoofdstedelijke Raad, geprobeerd om de Brusselse instellingen lam te leggen. Uiteindelijk kon zelfs niet meer over de begroting van de VGC worden gestemd. Het ontslag gebeurde zagezegd om de Vlaamse zaak te dienen. Het taalhoffelijkheidsakkoord moest ten strengste worden veroordeeld.

Mijnheer Denys, we hebben onlangs, bij de vorming van de nieuwe Brusselse regering, vastgesteld dat minister Neyts onmiddellijk het taalhoffelijkheidsakkoord heeft verdedigd en dat het werd opgenomen zonder discussie.

Mijnheer Dewinter, wij kozen in die periode niet voor de sabotage van de Brusselse instellingen. De toenmalige ministers Chabert en Grijp bleven in functie. U wilde toen dat Brussel bestuurloos werd, zodat u met de heer Demol heel het systeem om zeep kon helpen en het Vlaams Blok in Brussel als een onontwikkbare partner naar voren kon schuiven. Zo wilde u Brussel liquideren en de staat om zeep helpen. *(Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem)*

Wij blijven onze verantwoordelijkheid in Brussel opnemen. Minister Chabert en de CVP-fractie zorgen ervoor dat de Brusselse instellingen werken ten bate van de Brusselse Vlamingen. *(Opmerkingen van de heer Filip Dewinter)*

We doen niet mee aan sabotage naar het voorbeeld van de VU en de VLD. Daaraan mag ook eens worden herinnerd. Nu heeft men het wel over de communautaire pacificatie. Toenmalig minister Anciaux heeft in 1997 geprobeerd om met de hulp van de VLD de Brusselse instellingen te blokkeren. Het was de bedoeling Brussel volledig onbestuurbaar te maken. *(Opmerkingen van de heer André Denys)*

Ook nu doen we niet mee aan een sabotageactie. *(Applaus bij de CVP)*

De heer Filip Dewinter : Dat is de essentie van het denken en handelen van de CVP : uw inconsequentie.

De heer Eric Van Rompuy : Wij willen de staat niet vernietigen ! Wij willen Vlaanderen niet opzadelen met een separatistisch avontuur ! *(Rumoer)*

De heer Filip Dewinter : U wilt geen oppositiefrent vormen met ons, dat weten we. U moet dan ook kunnen verdragen dat wij als enige echte oppositiepartij oppositie voeren tegen de meerderheid als ze fouten maakt en tegen de oppositie als ze een taal spreekt die ze op het moment van de waarheid niet hard maakt, zoals de heer Chabert doet. We zullen tegen de CVP ageren zoals we dat vroeger ten aanzien van de VLD deden, want het is allemaal koek van eenzelfde deeg. Ik zie op dat punt geen breuk met het verleden. We maken hetzelfde mee als de afgelopen dertig, veertig jaar met de CVP. Dat verwondert ons overigens niet.

Trouwens, ik ga met u akkoord dat we de miljardentransfers moeten afbouwen, en dat we Wallonië geen automatische toelagen moeten garanderen, want dat is het breekijzer in de Belgische staat. Als u dezelfde discours blijft voeren, zeg ik : chapeau, ik sta aan uw kant. Dat zal immers het breekijzer zijn en wij juichen dat toe, en ik verwelkom u dan ook bij de pleitbezorgers van de Vlaamse onafhankelijkheid. Uw discours leidt overigens onherroepelijk tot Vlaamse onafhankelijkheid. Dat weet u zeer goed. Minister-president Dewael heeft het trouwens herhaaldelijk gezegd : dat is de reden waarom de VLD nu geen breuk wil en waarom u het ook niet wilt als u in de meerderheid zit.

De voorzitter : De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Mijnheer Dewinter, u gooit het huidige en het vroegere beleid op één hoop. Uw fractieleider in de Kamer is heel wat objectiever. Hij kon niet anders dan vaststellen dat de vorige premier nooit met dit akkoord naar de Kamer had durven komen.

De heer Filip Dewinter : Ik zou het niet weten of de heer Dehaene dat niet zou hebben gedurfd. Dat soort voorbeelden is absurd, want de heer Dehaene is momenteel geen premier of minister-president.

Ik heb de voorbije twee weken met verwondering het Volksunie-amusementsprogramma 'Doet ie het

Dewinter

of doet ie het niet' gadeslagen. De amusementswaarde was zeer hoog, maar de afloop was op voorhand bekend. In volle voorzittersstrijd kon de heer Vankrunkelsven – na het bochtenwerk van de afgelopen weken zou hij beter Vankrunkelsven heten – niet anders dan het nummertje hou-metegen-of-ik-doe-een-ongeluk opvoeren.

Het VU&ID-manoeuvre slaagde perfect. Het inschrijven van het woord 'tijdelijk' dient enkel en alleen om de aandacht af te leiden van het feit dat het hele Sint-Elooisakkoord een miskleun van formaat is. Door drie weken lang eindeloos te debatteren over allerlei termen en plannen en beloftes, slaagt de Volksunie er perfect in de aandacht af te leiden in plaats van het hele akkoord af te wijzen. Een echte Vlaams-nationale partij zou dit akkoord afwijzen.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : We wijzen het Sint-Elooisakkoord ook af. (*Rumoer bij het VB*)

De heer Filip Dewinter : Dat hoor ik graag. Voor alle duidelijkheid : uw ministers hebben het wel goedgekeurd.

De heer Jan Loones : De Volksunie wijst het federale Sint-Elooisakkoord met klem af. (*Rumoer en gelach bij het VB*)

Dat zal straks wel blijken uit het federale debat. We hebben in het akkoord tenminste onze onvrede gebruikt als hefboom om een opening te maken voor ons eigenlijke doel, met name echt financiële autonomie voor Vlaanderen. We stellen vast dat de CVP via haar Brusselse regeringsdeelname niets heeft gedaan. Als ze daar ook aan de kar had geduwd om via een uitdrukking van onvrede het debat in de goede richting te sturen, stonden we nu misschien een stap verder.

De heer Filip Dewinter : Uw uitspraak dat de Volksunie het Sint-Elooisakkoord afwijst, is goed voor de mop van de week in 't Pallieterke. U krijgt er dan nog 500 frank voor.

De verwarring is nu compleet. Ik geloof dat u veel eerder anarchistisch dan Vlaams-nationalistisch bent. Uw twee ministers zijn uit eerlijke schaamte niet aanwezig, waarvoor ik begrip heb. Ze hebben wel het akkoord goedgekeurd, of vergis ik me, mijnheer de minister-president ? Nu hoor ik van de Volksunie-fractie dat ze zich tegen het akkoord

kant. Dan moet u straks de resoluties van de oppositie goedkeuren. U hebt de keuze tussen eentje van het Vlaams Blok of eentje van de CVP.

Het laatste laagje Vlaams-nationale vernis is er bij de Volksunie nu wel definitief af. U hebt niets geleerd, dames en heren van de Volksunie. Er was het Egmontpact, daarna was er het Sint-Michielsakkoord met zijn fameuze derde fase en nu is er het Sint-Elooisakkoord. Een ezel stoot zich geen tweemaal aan dezelfde steen. U bent blijkbaar steenezels : het is de derde keer dat de Volksunie zich laat rollen door de traditionele partijen. De andere partijen permitteren zich op communautair vlak meer met de Volksunie in een coalitie dan met de Volksunie in de oppositie. Ze weten immers dat ze altijd opnieuw het schaamlapje van de Volksunie kunnen gebruiken en misbruiken om er allerlei communautaire compromissen door te jagen.

Ik geef de Volksunie één goede raad : laat u niet misbruiken, stap niet meer in regeringen als deze, zorg ervoor dat u niet meer politiek wordt verkracht door partijen waarvan u weet dat ze op communautair en Vlaams vlak geen enkele garantie bieden. Ze profiteren van u. U bent voor hen het ideale politieke alibi om te doen wat ze willen op communautair vlak. Ze zeggen dat als de Volksunie meewerkt, het wel om een akkoord moet gaan dat op Vlaams vlak garanties biedt.

De Volksunie staat onder druk van een aantal mensen van ID21 die op Vlaams-nationaal vlak – en ik verwijt hun dat niet – zeggen dat het voor hen allemaal niet hoeft. De reactie van mevrouw Hermans – ze is niet aanwezig – heb ik gelezen in de Gazet Van Antwerpen. Ze zegt dat er geen sprake van is om uit de Vlaamse regering te stappen. Onder meer onder druk van de chantage van ID21 kan de Volksunie niet veel anders meer dan op communautair vlak zowat iedere toegeving en nederlaag slikken, ook na het Egmontpact en het Sint-Michielsakkoord.

Ik meen dat het schaamteloos plat op de buik gaan van de Volksunie een ruggengraatloze partij heeft gemaakt. De geschiedenis herhaalt zich sinds 1978, toen een handjevol mensen uit de Volksunie zijn weggegaan en hun eigen weg zijn gegaan. Het gevolg kent u : een gedecimeerde Volksunie en een Vlaams Blok dat tweeënhalve keer zo groot werd. Wanneer u deze politiek blijft voeren, zult u na de volgende verkiezingen nog met twee of drie mensen over zijn. Ik vrees dat u de verkeerde weg bent ingeslagen.

Dewinter

Er is nog een mogelijkheid om het anders en beter te doen, en om terug te keren op uw stappen. Ik wil een oproep doen, niet aan de uit eerlijke schaamte afwezige Volksunie-ministers en niet aan de fractieleider, alhoewel ik van hem had gehoopt dat hij meer en beter had durven bepleiten. Maar ik hoop dat een aantal Vlaams-nationalisten – ik weet dat er zo zijn, ik noem geen namen – de moed van hun overtuiging zullen opbrengen en zullen doen wat ze een paar weken geleden hebben aangekondigd, namelijk deze resolutie goedkeuren en tegen deze begroting stemmen die het gevolg is van het Sint-Elooisakkoord. De belastingvermindering zou er nooit zijn gekomen indien we dit akkoord niet hadden gesloten op Vlaams vlak.

Er moet een einde komen aan de processie van Echternach à la VU. Die processie komt er op neer dat men één dreigement vooruit doet om achteraf twee afzwakkingen of toegevingen achteruit te doen. Dat kan toch onmogelijk de bedoeling zijn van een partij die zich Vlaams-nationaal noemt. We hadden iets anders van u verwacht, maar blijkbaar bent u nog altijd de Volksunie van het Egmontpact en de Volksunie van het Sint-Michielsakkoord van de derde fase. Zeker met ID21 erbij is er op dat vlak niets veranderd.

Ik hoop dat er binnen de Volksunie toch enkele mensen te vinden zijn die zich nog de volgende woorden van Wies Moens herinneren : 'liever wolf in het bos dan vette hond de keten op de hals'. Met die woorden richt ik mij vandaag ostentatief tot diegenen die afwezig zijn gebleven, met name de twee VU-ministers die blijkbaar om den wille van het smeer de kandeleer blijven likken. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk : Mijnheer de voorzitter, nog geen maand geleden heb ik de heer Dewinter gezien op een meeting, waar met een curve de evolutie van de Vlaamse ontvoogding sinds 1950 werd aangetoond. Ik heb toen alle mensen zien applaudiseren toen duidelijk werd aangetoond hoe de curve naar boven ging. Het moet mij wel van het hart dat de verdienste van uw partij in deze stijgende curve 0,0 is. (*Opmerkingen van het VB*)

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-presi-

dent, mevrouw de minister, collega's, ik ben het eens met de heer Vermeiren die zegt dat dit wellicht een debat te veel is. Naarmate wij verder debatteren en rondjes blijven draaien rond dit toch vrij eenvoudige en beperkte thema, krijg ik steeds sterker de indruk dat het debat een virtueel karakter krijgt en men uit het oog begint te verliezen waar het werkelijk om gaat. Ik denk dat het moeilijk wordt hier nog iets te zeggen zonder in herhaling te vallen.

Ikzelf voel me nochtans bijzonder gerust in dit debat. Toen in 1989 de financieringswet in elkaar werd gestoken door architect Jean-Luc Dehaene, heb ik gezegd dat deze wet voorzag in een voorlopige fase die om allerlei rationele redenen te verklaren was. Ik heb toen ook gezegd dat met de principes van toen onmogelijk een definitief karakter aan die financieringswet kon worden verleend. Mijn verklaringen hebben toen heel wat kritiek uitgelokt, ook van de toenmalige architecten van die wet.

In die wet werd gestipuleerd dat er tegen 1999 andere criteria moesten worden vastgelegd. Alhoewel er wel andere voor onze staatsvorming belangrijke tussentijdse akkoorden tot stand zijn gekomen, heeft men nooit gebruik gemaakt van de mogelijkheid om het heikele punt van een meer fundamentele herziening van de financieringswet mee in de onderhandelingen op te nemen. De afgelopen tien jaar hebben nochtans steeds meer instanties voor een herziening van de financieringswet gepleit. Ik verwijs onder meer naar de adviezen van de SERV. De CVP is daar bij mijn weten nooit op ingegaan.

Dus als er bijgevolg een akkoord is totstandgekomen over die criteria van artikel 39.2, dan wordt enkel een bestaande wet uitgevoerd. Onze opvatting is dat zolang die wet niet wordt gewijzigd, hij moet worden uitgevoerd. Ik snap niet waarom er zoveel over het niet-uitvoeren van een wet wordt gesproken. De overheid zou zich daarmee in de onwettelijkheid begeven.

Dit akkoord is zeker niet slecht omwille van de koppeling, die herstelt wat al jaren verkeerd loopt in verband met de trekkingsrechten. Er wordt al jaren gevraagd om de trekkingsrechten aan te passen aan de index en die over te hevelen. Tijdens de voorbije jaren heeft mevrouw Smet daar misschien wel lippendienst aan bewezen, maar in de praktijk blokkeerde ze telkens dit dossier. Nochtans is dit een essentieel dossier om tot een efficiënter bestuur te komen, en daar gaat het uiteindelijk over.

Voorhamme

Plots wordt dit dossier nu in de vernieling gestort omdat het is gekoppeld aan een ander dossier. De financiering van de buitenlandse studenten hoger onderwijs is een dossier dat al jaren door specialisten wordt aangekaart, ook in dit parlement. Dit wordt nu rechtgetrokken, en toch wordt er gekwaakt dat de koppeling niet kan en dat efficiënt bestuur nog maar eventjes moet wachten. Enige tijd geleden werd hier nog hilarisch gelachen met de afcentiemen. Dit zou niet worden gerealiseerd. De afcentiemen worden voor nieuwjaar nu toch een mogelijkheid.

Sinds de vorige debatten in dit parlement is nu duidelijker geworden onder welke vorm de tijdelijkheid van dit akkoord wordt aangetoond. Iedereen die kan rekenen, weet dat die 2,4 miljard frank onvoldoende is om de problematiek van de financiering van het onderwijs in de Franse Gemeenschap te compenseren. Trouwens, het zal nog moeten blijken uit de tellingen of het wel gaat over 2,4 miljard. Bijgevolg weet iedereen dat dit een tijdelijke oplossing is. Dat weet men ook in het zuiden van dit land. De tijdelijkheid is impliciet aanvaard omdat hierover in de Costa een fundamentele discussie op gang zal worden gebracht.

Er is bovendien een engagement van vier Vlaamse partijen : zowel dus de fracties uit het Vlaamse als het federale parlement. Er is een akkoord, dit in tegenstelling tot de vorige legislatuur. Toen werd door sommige fracties in het Vlaams Parlement hoog van de toren geblazen, maar zij werden door hun federale fracties teruggefloten. Het feit dat vier Vlaamse partijen zich vandaag engageren om de tijdelijkheid van dit akkoord te realiseren door concrete voorstellen te doen – ook in het federale parlement – is een zeer belangrijk gegeven. Dit is een wereld van verschil tegenover de vorige legislatuur. Het is belangrijk dat een thema dat tot voor kort onbespreekbaar leek – meer fiscale autonomie – aan de orde zal komen in de volgende maanden en de volgende 2 jaar.

Mijnheer Van Rompuy, het is zielig van de CVP om de fiscale autonomie voortdurend te zien vanuit een egoïstisch optel- en aftrekskenario. Ik ben het volkomen eens met de heer De Gucht. Vlamingen pleiten voor fiscale autonomie, niet om af te pakken van anderen en om zichzelf te verrijken. We doen dat om het beleid meer te responsabiliseren. Ook dat maakt deel uit van een efficiënt bestuur. *(Applaus bij de SP, AGALEV en de VLD)*

De voorzitter : De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Mijnheer Voorhamme, u stelt net zoals de heer de Gucht dat in het kader van een akkoord de Franstaligen er nooit op één of andere manier zouden mogen op achteruit gaan. Indien men die stelling in het verleden had gevolgd, dan zou er nooit een financieringswet tot stand zijn gekomen. De essentie van de financieringswet is net dat ten aanzien van de federale uitgaven ten behoeve van de Franstaligen, de verantwoordelijkheid werd overgeheveld naar de Franse Gemeenschap of het Waals Gewest. Ze kregen daarvoor geleidelijk aan minder middelen, waardoor ze zelf besparingen moesten doorvoeren.

Indien we dat niet hadden gedaan, zouden we er nooit zijn in geslaagd de stadsfinanciën van Luik en Charleroi op te lossen, en zou men nooit de noodzakelijke besparingen in het Franstalig onderwijs hebben gedaan. Dat is wel gebeurd toen ze zelf de verantwoordelijkheid kregen en minder geld kregen van de federale overheid. Indien we dat toen niet hadden gedaan, was er nooit een financieringswet tot stand gekomen en hadden we hier ook nooit gezeten. We hadden dan nooit de fundamentele stappen inzake autonomie kunnen zetten.

De heer André Denys : Dat is onjuist.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer Caluwé, ik ben het niet met u eens. Men heeft geen geld afgepakt van de Franstaligen. Ten tijde van het totstandkomen van de financieringswet werd een herverdeling doorgevoerd op basis van de toekomstige ontwikkelingen. De uitspraak van de heer De Gucht stemt daar volkomen mee overeen.

Bij een overschakeling heeft het totaal geen zin om te spreken over verrijken of verarmen. Men kan het hebben over responsabilisering en een koerswijziging voor de toekomstige evolutie van de middelen op grond van een efficiënt bestuur. Men kan dan discussiëren over welke instrumenten daarvoor het meest geschikt zijn. Fiscale autonomie is één van die middelen, en er zijn wellicht nog andere. Dat bepleiten wij.

Wij vinden efficiënt bestuur het belangrijkste. Het is merkwaardig dat in deze discussie de CVP voortdurend de eenzijdige belangenbehartiger is van de federale schatkist. Misschien spelen de familiebanden hierbij een rol. Wat we nu meemaken bij de definitieve fase van de huidige financieringswet, is een omgekeerde solidariteit van de gemeenschappen en gewesten tegenover de federale overheid. U vergeet dat blijktbaar. Ik zie niet in waarom het ongerechtvaardigd zou zijn om de solidariteit op-

Voorhamme

nieuw tot een normale proportie terug te brengen. De CVP gedraagt zich wat als een bange federale man.

De heer Eric van Rompuy : Die discussie kunnen we misschien op een andere plaats voeren. Bij ons gaat amper 5 percent van de begroting naar intrestlasten. U weet ook wel wat het gewicht is van de rente in de federale begroting.

Bovendien draagt de federale schatkist nog steeds de volledige sociale zekerheid, met name de pensioenen en de ziekteverzekering. Paul Van Rompuy – geen familie – heeft vorige week in een vrije tribune geschreven dat het geen enkele zin heeft de indruk te wekken dat de financiële behoeften van de centrale schatkist met betrekking tot openbare schuld en vergrijzing perfect haalbaar zouden zijn. Uiteindelijk is er iemand die moet betalen. Vlaanderen financiert 64 percent van die schatkist. Volgens onze fractie moet ook rekening worden gehouden met het welvaartspeil van onze bevolking.

De federalisering van de kinderbijslag en de gezondheidszorg is het officieel standpunt van de SP. De heer Vandenbroucke heeft dit geformuleerd tijdens een vergadering in 1993, na een verklaring van Luc Van den Brande. U geeft de indruk dat wij al deze standpunten hebben uitgevonden. Ook de VLD is voorstander van een splitsing van de sociale zekerheid.

De heer Robert Voorhamme : Onze fractie heeft onder meer oog voor de vergrijzing en de problemen die zich daardoor zullen voordoen bij de financiering van de sociale zekerheid. Maar daarbij mogen ook andere dingen niet uit het oog worden verloren. Er moet worden gestreefd naar een nieuw evenwicht, onder andere via meer fiscale autonomie. De problematiek van de draagkracht van onze samenleving inzake de vergrijzing, is niet enkel een problematiek van pensioenen of gezondheidszorg. Ook een efficiënt onderwijsbeleid is een essentieel beleidsterrein om dat draagvlak te blijven verzekeren. Het gaat dus niet op om deze beleidsterreinen een verschillend gewicht te geven.

Bij de laatste ronde over dit onderwerp is het bevrijdend dat alleszins vier Vlaamse partijen niet langer de kaakslagretoriek hanteren maar wel de retoriek van een efficiënt beleid. (*Applaus bij de SP, de VLD, VU&ID en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, net als de heren Vermeiren en Voorhamme vraag ik me af wat dit derde debat nog kan bijbrengen aan inhoud, kennis en ideeën.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Hebt u dan allemaal Slangen als adviseur ?

In vergelijking met het vorige debat heb ik, mevrouw Demeester, in de retoriek van uw fractievoorzitter niet veel nieuws gehoord. Het standpunt van de CVP was reeds bekend.

Zelf zal ik hier proberen te antwoorden op twee volgens mij relevante vragen. Is het federale akkoord over de financiering van het onderwijs inhoudelijk te verdedigen ? Valt het sluiten van dit akkoord strategisch te verantwoorden ? Dat zijn de vragen die de CVP ook heeft gesteld.

Het lijkt me logisch dat ik op de eerste vraag ja antwoordt. Het belang van de trekkingsrechten is daarnet door de heer Voorhamme reeds voldoende aangehaald. Voormalig minister Kelchtermans was trouwens steevast vragende partij in deze problematiek. De afcentiemen zullen morgen uitgebreider aan bod komen, maar het akkoord is deels toch een tegemoetkoming aan wat in het regeerakkoord staat en aan de doelstellingen van de begroting 2000. We zullen dit debat morgen verder voeren.

De financiering van de vreemde studenten in het hoger onderwijs lijkt me een logische zaak. We hebben nu ook een sluitend, correct, concreet en makkelijk te controleren systeem voor de onderwijsdotaties. Dit was tien jaar geleden wellicht iets moeilijker. Dankzij de vooruitgang van de informatica is deze correcte controle nu een stuk makkelijker.

Het akkoord valt ook inhoudelijk te verdedigen. We zitten namelijk met een systeem dat we niet zelf hebben goedgekeurd. Het is in 1989 totstandgekomen. Toen werd nu eenmaal gesteld dat het onderwijs moet worden gefinancierd via BTW-dotaties op basis van leerlingen. Zolang dit financieringssysteem blijft bestaan, lijkt het me logisch dat we elke leerling in België evenwaardig achten en financieel hetzelfde rugzakje meegeven.

Ik ben het met de meerderheid in dit parlement eens dat deze financieringswet enkel voorlopig kan zijn. Hij biedt namelijk geen fundamenteel antwoord op de dwingende vraag die in de vorige debatten is gesteld, namelijk dat de financiering van onze gemeenschapsmateries op een andere leest

Demeester-De Meyer

zou worden geschoeid. Andere financieringsmechanismen moeten tot stand komen. Dat is het terrein van de Costa. Wat dat betreft, is het dus een inhoudelijk te verdedigen, maar tijdelijk akkoord.

Is het sluiten van dit akkoord dan wel strategisch verantwoord? Laten we duidelijk stellen dat dit akkoord niet de ultieme oplossing voor de financiering van onze gemeenschapsmateries is.

De CVP stelt dat we op acht uren tijd een jarenlange strategie hebben onderuitgehaald. Het was indertijd echter premier Dehaene die, wellicht omdat hij ook een legalist is, pogingen heeft ondernomen om de uitvoering van de financieringswet in te vullen. Hij is hier niet in geslaagd. Deze regering heeft haar verantwoordelijkheid opgenomen. Een wet vraagt om uitvoering. Dit akkoord betekent die uitvoering.

Het lijkt me bovendien geen goede strategie om eerst het water tot aan de lippen van de andere partner te laten stijgen alvorens te stellen dat ze eigenlijk geen keuze hebben. Bij het begin van een zittingsperiode kan men het debat enkel waarborgen vanuit een iets groter vertrouwen en niet vanuit een dergelijke chantagesituatie. Wij hebben vertrouwen in de andere partners, ook in onze Franstalige collega's.

De tijdelijkheid van het akkoord is voldoende verduidelijkt door het feit dat de financiering niet welvaartsvast is gemaakt. We voelen allemaal de druk om het financieringsmechanisme te herzien. Die vraag zal nu ook bij de Franse Gemeenschap snel naar boven komen.

De heer Joris Van Hautem : Mijnheer Sannen, men heeft diezelfde redenering een paar jaar geleden reeds gelanceerd. Toen werd gesteld dat het akkoord in 1999 afliep en dat het Franstalig onderwijs op dat moment met een tekort zou zitten. Dat tekort moest dan de hefboom tot een herziening vormen.

Wat doet u nu? Nu keurt u een zogenaamd tijdelijke regeling goed, omdat volgens u de Franstalige Gemeenschap binnen een paar jaar op het vlak van onderwijs de vragende partij zal zijn. Dan zult u de hefboom in handen hebben, zegt u. Waarom gooit u hem dan nu al weg?

De heer Ludo Sannen : Ik ben ervan overtuigd dat de Franstalige Gemeenschap dan vragende partij is. De Franstalige Gemeenschap heeft nu reeds te

kennen gegeven dat ze dit debat wil voeren, binnen de Costa. Door dit akkoord hebben we dus onze strategie niet onderuit gehaald. Die strategie blijft gelden.

De heer Eric Van Rompuy : Natuurlijk willen ze dat debat voeren. Alle Franstalige partijen willen immers de onderwijsdotatie welvaartsvast maken. De federale schatkist zal tegen 2003 moeten opdraaien voor die 40 miljard frank. Waarom zouden ze zich daartegen verzetten?

Mijnheer Sannen, in uw voorstel van resolutie staat 'de wijziging van de bijzondere financieringswet'. Hoe komt het dat u het niet hebt over fiscale autonomie op basis van de personenbelasting? Uw collega Defeydt van Ecolo heeft gezegd dat hij daar totaal tegen is. Ecolo is dus tegen elke vorm van regularisering van de personenbelasting.

Mijnheer Van Grembergen, u hebt dit ingediend. Ik waarschuw u : de meerderheidspartijen, zeker Agalev en de SP, gaan de fiscale autonomie invullen met de regionale belastingen, plus het welvaartsvast maken van de onderwijsdotatie. Ze hebben het dus niet over fiscale autonomie op basis van de personenbelasting, omdat ze eigenlijk een andere strategie hebben. Heren van de Volksunie, u moet goed weten dat het dit is wat men wil.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer Van Rompuy, u legt ons in de mond dat wij enkel voorstander zijn van de overheveling van de gewestbelastingen. Ik verzeker u : als men enkel maar de gewestbelastingen en de volledige fiscale bevoegdheid hierover overhevelt, dan houdt dit ook een fiscale bevoegdheid in inzake de personenbelasting. Ik begriep dus niet goed dat u steeds abstractie maakt van die personenbelasting.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer Van Rompuy, we hebben een regeerakkoord afgesloten, waarin we bepaalde uitgangspunten hebben opgenomen. We hebben hier resoluties mee goedgekeurd, zij het niet integraal, waarin ook werd gesproken over de personenbelasting. Het lijkt me logisch dat we die standpunten die we in het verleden hebben verdedigd, mee zullen nemen in het debat over de hertekening van het financieringsmechanisme.

Wat de heer Defeydt stelt, laat ik voor zijn rekening. We hebben standpunten ingenomen in dit parlement. We hebben een regeerakkoord afgesloten. Voor mijn fractie is dit het uitgangspunt.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer Sannen, ik hoor u dat graag zeggen. U zegt dat de financieringswet dan de hefboom wordt. Ik wil u met de neus op de feiten duwen. De co-voorzitter van de Costa, de heer Moureaux, heeft gisteren of vandaag in een krant gezegd : 'Het federale beleid kan slechts standhouden indien er voldoende geld binnenkomt. Het debat omtrent de fiscale autonomie kunnen we evengoed uitstellen tot het vierde millennium.' Uw akkoord voorziet in een uitstel tot december 2001. Het vierde millennium is nog 2.000 jaar verwijderd. Ik wens u veel succes toe en nog een heel lang leven.

De heer Ludo Sannen : We hebben dit akkoord niet met de heer Moureaux afgesloten, wel met de vier Vlaamse meerderheidspartijen.

De heer Filip Dewinter : Ik neem toch aan dat u dit debat zult voeren in de Costa ? De heer Moureaux is toch de co-voorzitter van de Costa ?

De heer Ludo Sannen : Wie het akkoord helemaal heeft gelezen, weet dat we in eerste instantie terzake een eigen nota zullen voorbereiden en in de Costa daarover een debat zullen voeren. Indien dit niet leidt tot een resultaat, dan zullen we eigen voorstellen indienen in het federale parlement.

De voorzitter : De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse : Mijnheer Sannen, wat zult u in 2001 doen ? Zelfs als alle Vlaamse partijen instemmen met een herziening van de financieringswet, kunnen de Franstaligen dat nog altijd tegenhouden. Als zij 'neen' zeggen, is het ook echt 'neen'. In het federale parlement is er dan een probleem. Als u vooruitziend bent, moet u daar nu toch ook al rekening mee hebben gehouden. U moet dat dus toch al hebben besproken. Wat is het scenario als de Franstaligen op dat ogenblik 'neen' zeggen ? Dit is eigenlijk een vraag voor elk van de regeringspartijen.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer De Reuse, ik heb net gezegd dat we op een vertrouwensbasis met elkaar in debat moeten gaan.

De heer Herman De Reuse : Ons vertrouwen werd in het verleden altijd al beschaamd. Ook nu weer geeft Vlaanderen geld in ruil voor beloften.

De heer Ludo Sannen : Wij hebben geen geld gegeven.

De heer Herman De Reuse : Wij hebben wel degelijk geld gegeven. Het geld dat de Franstaligen krijgen – die 2,45 miljard frank -, komt voornamelijk uit onze zak. Op die manier creëert men een bijkomende transfer. Dat verontrust me ten zeerste. In dit dossier moet men werken met objectieve criteria. Dat wordt echter geweigerd.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer De Reuse, u mengt verschillende zaken door elkaar. Het huidige systeem waarbij de BTW-dotatie wordt gebruikt om het onderwijs te financieren, is een product van vorige regeringen. We hebben daar wel degelijk vragen bij, maar zolang dit systeem werkt, lijkt het me logisch dat elke leerling in België evenveel waard is. Elke leerling heeft recht op een even grote rugzak.

De heer Herman De Reuse : Dat valt te verdedigen, maar dan moet het wel gaan om elke effectieve leerling. Waarom weigeren de Franstaligen om een controle te verrichten op de tellingen ? U weet trouwens zeer goed dat die controle door het Rekenhof zelfs theoretisch niet mogelijk is.

De heer Ludo Sannen : In die controles wordt nu voorzien.

De heer Herman De Reuse : De Franstaligen gaan er niet mee akkoord.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer De Reuse, ik neem aan dat u vertrouwd bent met het woord 'neen'. U vraagt waarom de Franstaligen nooit hebben aanvaard dat er juiste rekeningen worden aangelegd.

Ik wil dan toch uw aandacht vestigen op het volgende feit. De heer Hasquin heeft gisteren op een belangrijke vergadering duidelijk gesteld dat Wallonië zich ertoe engageert dat tegen eind mei de juiste rekeningen zullen zijn gemaakt. Zij zouden het immers zelf beschamend vinden als het Rekenhof als dusdanig zou moeten optreden. Dit neemt natuurlijk niet weg dat het Rekenhof wel degelijk een controlerende functie zal uitoefenen.

Mijnheer De Reuse, stop dus met het vertellen van onwaarheden. Stop nu eens met altijd negatief te zijn en probeer de zaken ook eens positief te benaderen. In dit land zijn er genoeg mensen die proberen om op een positieve manier tot oplossingen te komen. Misschien past dat niet in uw kraam, maar toch is het de realiteit. (*Applaus*)

De heer Herman De Reuse : Mijnheer Vermeiren, in het verleden heeft men ons altijd bedrogen. Ook nu zijn we eigenlijk al bedrogen.

De heer Ludo Sannen : Ik was in mijn uiteenzetting bij het element van de tijdelijkheid gekomen en bij de vraag over het inschrijven van een datum. Op zichzelf was het inschrijven van die datum niet zo belangrijk. In de financieringswet stond trouwens al een datum – namelijk 1999 – die niet werd gerespecteerd. We moeten echter ook niet naïef zijn.

De Vlaamse regering en de Vlaamse meerderheidspartijen laten dan ook duidelijk blijken dat ze niet naïef zijn. De belofte die ze in een onderling akkoord hebben gedaan, gaat veel verder dan het inschrijven van een datum. Met dit engagement worden immers niet alleen het tijdstip en de tijdelijkheid vastgelegd. Tegelijk wordt ook de belofte gedaan dat men een inhoudelijke invulling wil geven aan de toekomstige financiering van de Vlaamse Gemeenschap.

Dat is uiteraard veel belangrijker dan het neutraal inschrijven van een of andere datum zonder perspectief. Men heeft aandacht voor de inhoud van het dossier. Daar komt het ook op aan : het geven van een nieuwe inhoudelijke invulling aan de financiering van onze gemeenschapsmateries. (*Applaus bij AGALEV, VU&ID, de SP en de VLD*)

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen (Op de tribune) : Mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, we hebben de voorbije weken de beminlijke hatelijkheden, de hatelijke beminlijkheden en de beminlijkheden en hatelijkheden als dusdanig aan ons adres gehoord. Ik moet zeggen dat ik daar vrij stoïcijns en onberoerd onder ben gebleven. De VU&ID-fractie noch ikzelf hebben onze rug geplooid. We waren niet teruggeschrokken, integendeel. Dit betekent niet dat de VU&ID-fractie of ikzelf onverschillig zijn voor de wijze waarop Vlaanderen zijn financiering, fiscaliteit en onderwijs moet uitbouwen. Integendeel, dit thema houdt ons wakker en rusteloos. Dit impliceert wel niet dat we een discours voeren waarbij het Waalse volk beschouwd wordt als vijanden en tegenstrevers.

Als nationalist en vanuit het democratische gegeven van de alliantie besef ik zeer goed dat Wallonië grote problemen heeft. De problemen van Wallonië mogen de zelfstandige evolutie van Vlaanderen

en de wil om eigen keuzes te maken, niet hinderen. Dit leidt inderdaad tot een conflict. Men mag hier echter niet uit besluiten dat ik geen gesprek wil aangaan en enkel veto's zal stellen. Dit is in geen enkel land de methode van echte democratische nationalist. Ik ken historische voorbeelden van democratische nationalist die in alle omstandigheden beseften dat ze de problemen rond de tafel moesten oplossen. Ik weet dat we hier geen Ierse toestanden kennen, maar ook in Noord-Ierland moest men uiteindelijk rond de tafel gaan zitten.

Uiteraard zijn we onderhevig aan een meute van verbaal geweld. In mijn politieke loopbaan was het niet mijn gewoonte om me naar de meute te richten. Als de leden van mijn fractie zich naar de meute hadden gericht, zouden ze nooit in deze fractie actief zijn geworden. Al roept men nog zo hard, dan nog zal dat onze keuzes niet bepalen : we bepalen die zelf.

Bovendien kwamen uit het debat soms andere accenten naar boven dan hetgeen letterlijk werd gezegd. Soms is de fysionomie van de sprekers heel belangrijk. Men wilde de Vlaamse regering en langs de Vlaamse regering het paars-geel-groene akkoord kelderen. Dat men maar eens eerlijk toegeeft dat het om eigen machtsposities ging en om het verlangen om opnieuw in machtsposities te komen. Dat men maar eens toegeeft dat dit een van de essentiële drijfveren is, en niet het Vlaams belang, want daarover kan ik andere opmerkingen maken. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en VU&ID*)

Toen ik veertien dagen geleden het debat hoorde tussen de voorzitter van de Volksunie en de voorzitter van de CVP – ook de heer Geysels nam deel aan dat debat – kon men alleen al uit de fysionomie afleiden dat het niet enkel om argumenten ging, want er werden geen argumenten aangebracht. Het ging alleen om een diabolische glimlach omdat de Vlaamse meerderheid moeilijkheden kende. Dat is de kern. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en VU&ID*)

Het is wellicht niet aangenaam dat ik u dit zo brutaal zeg. (*Opmerkingen bij de CVP*)

In de voorbije weken hebt u uw thema's kunnen bespelen ; nu zal ik mijn tijd nemen. In de veertigjarige geschiedenis van de Volksunie hebben we ondanks de risico's altijd rusteloos gepoogd een grotere autonomie te bewerkstelligen. Er wordt nu gesproken over kwade trouw. Ik kan uit de voorbije dertig jaar schitterende voorbeelden geven van kwade trouw van u tegenover ons, dit met betrek-

Van Grembergen

king tot realisaties. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Ik ben oud genoeg om nog te weten dat indertijd onder meer de heer De Zaegher zei : "Neem de Volksunie mee, en compromitteer ze." (*Opmerkingen van de heer Filip Dewinter*)

De heer Eric Van Rompuy : In het Laatste Nieuws schreef de woordvoerder van de heer De Gucht, de heer Van der Kelen, zaterdag : "Hou er mee op !" (*Gelach bij de VLD*)

De heer Paul Van Grembergen : De achterliggende bedoeling is niet om te weten hoe we vooruit komen, maar hoe men de Volksunie in de tang kan nemen. Ze willen ons bloed drinken.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Van Grembergen, wie heeft in 1993 geprobeerd de Volksunie binnen te halen ? De heren Coveliers, Gabriels en Geens zijn naar de VLD overgelopen. En u verwijt ons uw bloed te willen drinken.

De heer Paul Van Grembergen : Ze zijn hun weg gegaan. We laten onze strategie echter niet door u bepalen. Het is onze opdracht telkens opnieuw te pogen stappen vooruit te zetten. De moeilijkheden, de kommer en kwel, moeten we erbij nemen. Ook nu pogen we dat.

De heer Eric Van Rompuy : Dat verwijten we u niet.

De heer Paul Van Grembergen : Er is inderdaad een geheim akkoord geweest over de 2,4 miljard frank. Dat is ook vrij snel openbaar geworden. Een ander geheim akkoord was echter veel belangrijker, namelijk dat van 1995-1999 tussen de CVP, met de heer Dehaene, en de PS, met de heer Di Rupo, om gedurende vier jaar geen enkele stap vooruit te zetten in de staatshervorming. Dat is de werkelijkheid. Over dat geheim akkoord zwijgt u nu. (*Applaus bij de SP, de VLD, VU&ID21 en het VB*)(*Opmerkingen van de heren Eric Van Rompuy en Filip Dewinter*)

Het is de werkelijkheid, en u kunt ze toetsen aan de realisaties.

De heer Eric Van Rompuy : In die periode hebben we het Sint-Michielsakkoord uitgevoerd.

De heer Paul Van Grembergen : Laat me niet lachen. De bepalingen over de provinciewet en de

gemeentewet uit het Sint-Michielsakkoord zijn niet uitgevoerd. Er was trouweloosheid.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer Van Grembergen, u weet dat ik u persoonlijk waardering toedraag. Ik aarzel om het te zeggen, maar ik herken u niet meer. U bent intellectueel en politiek oneerlijk. U weet dat het referentiepunt het Sint-Michielsakkoord is, dat we in uitvoering hebben gesteld in 1994-95. Samen met de commissievoorzitter van uw fractie, de heer Sauwens, hebben we drie jaar lang, vanaf 29 februari 1996, samengewerkt om een standpunt voor te bereiden buiten alle conflicten, zoals we die in 1988 en 1991 hebben gekend. Over dit standpunt wilden we als democraten met de Franstaligen onderhandelen. U mag dus niet zeggen dat we het de voorbije drie jaren niet eens waren over de te volgen methode.

De heer Paul Van Grembergen : Ik heb mijn waardering uitgesproken over wat we in het Vlaams Parlement hebben gedaan. Ik zeg alleen dat er een federaal akkoord was om geen enkel initiatief te nemen in verband met de staatshervorming of onze verzuchtingen in de periode 1995-1999. De heer Van Peel heeft gezegd dat twee jaren in de politiek twee eeuwen zijn. Ik zeg u : die vier jaren van toen waren ook vier eeuwen.

Er is dus niets gebeurd, integendeel. Het Vlaams Parlement is met veel ernst, na zeer veel studiewerk en na het inwinnen van het advies van velen, tot conclusies gekomen. Toen die conclusies werden goedgekeurd, vroegen we gewoon dat ook het federale parlement daar zijn conclusies uit zou trekken. Men heeft toen het Vlaams Parlement weggelachen en vernederd.

Mijnheer De Roo en mijnheer Van den Brande, dit geldt ook voor u. In de besturen die u kent, heeft men u daarvoor opzij gezet. U kunt dit niet ontkennen. Men miste de moed. Bovendien kregen het onderwijs en de onderwijsfinanciering geen invulling. Het is natuurlijk gemakkelijk om nu te zeggen dat men dit heeft gedaan om niet te moeten ingaan op de eisen van de Franstaligen. Men kan evengoed zeggen dat men het niet heeft gedaan omdat men geen confrontatie met de Franstaligen wou. Ook dat is de waarheid.

De heer Luc Van den Brande : In dit Vlaams Parlement heeft men mij hierover zes of zeven keer geïnterpelleerd. De heer Denys is goed geplaatst om dit te weten. Ik heb toen aan de oppositie ge-

Van den Brande

zegd wat ons standpunt was. De heer Dehaene en ikzelf hebben op het Overlegcomité steeds gezegd dat dit de mening van het Vlaams Parlement was, en dat het parlement geen criteria wenste te hantieren die ingingen tegen de Vlaamse belangen. In deze materie heeft men op het federale vlak hetzelfde standpunt ingenomen als op het gewestelijke vlak.

De heer Paul Van Grembergen : Dat is juist, maar welke politieke kracht heeft de heer Dehaene daarvoor gebruikt en welke politieke risico's heeft hij daarvoor genomen ? Hij heeft genoteerd dat er geen eensgezindheid was, maar hij heeft zich niet geëngageerd om de Vlaamse inzichten op dat vlak te verdedigen en resultaten te behalen. Integendeel, hij heeft het probleem uitgesteld tot na de verkiezingen. Hij zou dan wel zien hoe hij dat varkentje zou wassen. Het probleem waar we nu voor staan, had men vroeger moeten oplossen. Nu is het gemakkelijk om standpunten te formuleren.

Collega's, wij hebben een aantal conclusies getrokken. Ten eerste stonden we aanvankelijk vrij argwanend en cynisch tegenover de Costa. Die werd als een beperkt gesprekje ervaren. Nu hebben we de indruk dat het mogelijk is om elk thema dat ons belangrijk lijkt, op de agenda te plaatsen. Ik beweert niet dat voor elk thema een oplossing kan worden gevonden, wel dat er geen taboes meer zijn. Dat lijkt me erg belangrijk.

Ten tweede, als de Franstaligen standpunten innemen die diametraal tegenover de onze staan, dan is dat hun verantwoordelijkheid. Ze zullen onze standpunten op dezelfde wijze appreciëren. Belangrijk is dat het gesprek tussen de twee gemeenschappen er komt.

Ten derde kan elke partij haar ideeën formuleren over het belangrijk thema fiscaliteit en financiering. Ik meen dat ook de christen-democraten aan de conferentie deelnemen. Zij kunnen bijgevolg evengoed hun inzichten formuleren.

Ten vierde hoop ik dat we via de Costa oplossingen vinden en vooruitgang boeken. Is dit wild of naïef denken ? Over de timing zullen afspraken worden gemaakt.

Het is belangrijk dat de Vlaamse partijen die de meerderheid uitmaken in de Vlaamse regering, maar waarvan de meeste ook tot de meerderheid in de federale regering behoren, onze standpunten correct zullen vertolken. Het gaat om goede trouw,

een woord van eer, of een charterakkoord. De discussies kennende en wetende dat we vooruit moeten, kunnen we hiervan uitgaan om tot oplossingen te komen.

Collega's van de CVP, ik verheug me over het Vlaams radicalisme van de christen-democraten. Ik hoop alleen dat uw woordgebruik het Vlaams radicalisme in uw genen doet terechtkomen, zowel in die van de CVP-leden van het Vlaams Parlement als in die van het federaal parlement. Soms kregen we immers de indruk dat enkel sprake was van dergelijk woordgebruik in deze assemblee, maar niet in een ander parlement.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer Van Grembergen, zal de VU&ID-fractie in de Kamer van Volksvertegenwoordigers het ontwerp goedkeuren ?

De heer Paul Van Grembergen : Neen, de fractie heeft dit duidelijk verkondigd. VU&ID zal het ontwerp niet goedkeuren.

Wij weten dat we in dit gevecht voor meer zelfstandigheid altijd partners moeten zoeken. Het gaat om partners aan onze eigen Vlaamse zijde, maar ook om partners aan Franstalige kant. We zullen die poging ondernemen, al beseffen we dat we soms enkel op onszelf zullen kunnen rekenen. Maar wie zichzelf helpt, is een goede partner.

Mijnheer de minister-president, de voorbije weken verliepen nogal turbulent voor de Vlaamse regering. Ik kan u verzekeren dat u op onze correcte loyauteit kunt rekenen voor het algemene project en het regeerakkoord. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en VU&ID*)

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de heer Dewinter richtte zich enkel tot de 'heren' ministers. Ik weet niet of dat iets over hem zegt of over mij. Ik besluit daaruit dat hij onderwijs niet belangrijk vindt. Het woord onderwijs is hier vanmiddag vaak gevallen, maar niet altijd om over de inhoud te praten. Ik wil een nieuw element aanbrengen.

In de rand van dit hele debat zitten mogelijkheden die de vorige regeringen nooit hebben aangegrepen. Ik heb het niet alleen over de bepaling in het

Vanderpoorten

akkoord over de concurrentiële ophalingen, maar dat heeft er natuurlijk wel mee te maken. Toen de discussie over de criteria en over een regeling voor de concurrentiële ophalingen startte, toonden onze Franstalige collega's een grote bereidheid om te praten over elementen die in het verleden tot moeilijkheden leidden.

Die bereidheid blijkt in de eerste plaats uit een brief van vorige week van minister-president Hasquin aan minister-president Dewael. Hij wil een samenwerkingsakkoord uitwerken over de concurrentiële ophalingen en bovendien een algemeen samenwerkingsakkoord tussen de twee gemeenschappen. Hij haalt nogal wat belangrijke elementen voor het onderwijs aan, vooral op inhoudelijk vlak. Over de concurrentiële ophalingen zullen we in januari afspraken maken.

Daarnaast is er het al lang aanslepende probleem van de onderwijsinspectie in de Franstalige scholen van de faciliteitengemeenten. We moeten iets ondernemen in verband met de eindtermen en in verband met de inspectie op het vak Nederlands. Onder de vorige regering bestond er een ontwerp van protocol, maar verder kwam men niet. De onderwijsinspectie is een belangrijke zaak, niet alleen voor de Franstalige scholen in de faciliteitengemeenten, maar ook voor Nederlandstalige scholen met Franstalige leerlingen. Het gaat hier om een ware toevloed, de kinderen worden dan ook niet meer degelijk opgevangen. We zullen de steun van de federale regering nodig hebben als de taalwetgeving moet worden aangepast. We hebben hierover contact opgenomen met de federale regering, die ook de wil heeft getoond om samen te werken.

De regeling omtrent de taalinspectie is een derde aspect waarvoor de wil van de federale regering nodig is, en waarvan ze ook blijk geeft. De vorige regering is er nooit in geslaagd om daarvoor een oplossing te vinden. U weet dat er sinds 1995 geen taalinspectie meer gebeurt in de faciliteitenscholen omdat een Franstalige inspecteur op pensioen was gesteld en men er niet in is geslaagd om hem te vervangen. Nu is de procedure daaromtrent zo goed als afgerond en zal men op vrij korte termijn een Franstalige inspecteur kunnen aanduiden. Deze zal samen met zijn Nederlandstalige collega opnieuw de taalinspectie in de betrokken scholen kunnen waarnemen.

Ten slotte is er nog het probleem omtrent de school in Komen waarbij we over één en ander nog tot een akkoord moeten komen. Uit een brief van

Waals minister-president Hasquin blijkt dat de wil bij de Franstalige collega's hiervoor heel duidelijk aanwezig is. Er is een agenda opgesteld en in de loop van januari zal daarover voor het eerst overleg worden gepleegd. Als we erin slagen om dit onderwerp af te ronden, zullen we op dit vlak op vrij korte termijn meer bereikt hebben dan de vorige regeringen. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De heer Luc van den Brande : Mevrouw de minister, ik zal dit aan federaal minister Van den Bossche meedelen.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, uit het feit dat deze assemblee voor de derde keer op een korte tijdsspanne over dit en aanverwante communautaire problemen debatteert, leid ik af dat er een grote belangstelling bestaat voor deze problematiek, inzonderheid bij de oppositiefracties. Morgen moeten we met een heel ander debat beginnen, met name over de begroting die noodzakelijk is om het politiek-maatschappelijke project voor Vlaanderen effectief gestalte te geven.

Alles wat in de voorgaande debatten naar voren is gebracht, zal ik niet herhalen. Ik wil me beperken tot een drietal randopmerkingen. Ten eerste is er het doel van het communautaire debat. Mijnheer Van Rompuy, of men dat nu wil of niet, men zal dit doel moeten concretiseren in de schoot van het federale parlement. Men zal altijd een dialoog moeten voeren en een debat aangaan. Het is niet verstandig de indruk te wekken dat men eenzijdig van op een bepaalde bank zou kunnen decreteren wat de anderen zullen moeten aanvaarden.

Er is één partij in de oppositie, aan mijn uiterst rechtse zijde, die wat dat betreft duidelijk is : ze wil geen dialoog en geen debat, ze wil geen deal afsluiten. Elke deal die op het federale vlak zal worden afgesloten, zal voor haar nooit voldoende zijn. Haar doel is het einde van de federale staat. Daar tekent ze voor. Mijnheer Dewinter, het is daarom altijd wat surrealistisch u een akkoord te horen appreciëren of interpreteren dat op het federale niveau tot stand is gekomen, want u hebt er vanzelfsprekend belang bij om altijd opnieuw te zeggen dat het voor u onvoldoende is.

De heer Filip Dewinter : Het is zelfs voor de CVP niet voldoende.

Minister-president Patrick Dewael : Ik kom dadelijk tot de CVP, ik richt me nu tot u. Uw finaliteit is duidelijk, maar van de CVP verwacht ik een andere houding. Ik zie echter haar standpunten evolueren in vergelijking met wat ze in de vorige regeerperiode op het vlak van staats Hervorming effectief heeft gedaan in de federale Kamer.

Mijnheer Van Rompuy, dit weekend heb ik even de tijd gevonden om in de Knack een interview met uw broer – samen met u – te herlezen. Hij waarschuwde daarin voor een reusachtige improvisatie en verklaarde dat de Vlamingen er fout aan doen om alles in één keer te willen. Welnu, ik ondersteun de thesissen van diegenen die hier vandaag hebben gezegd dat men in de vorige zittingsperiode geen stap vooruit heeft kunnen zetten. Belangrijker dan een degelijke voorbereiding is mijns inziens dat men wel degelijk vooruitgang boekt in het communautaire dossier. Dat is wat wij willen, maar waarin u in vier jaar tijd voor nog geen millimeter bent geslaagd.

We hebben de laatste maanden een enorme ontwikkeling meegemaakt. Aan de overkant van de taalgrens zei men zes maanden geleden – voor de verkiezingen – dat er geen sprake kon zijn van een communautair avontuur. Er was toen geen enkele bereidheid om over wat dan ook te praten. En kijk eens waar we nu staan ! Er is ondertussen bij de Franstaligen een enorme evolutie merkbaar. Zij zijn nu wel degelijk bereid om te praten. Zij hebben hun akkoord betuigd met de oprichting van de bijzondere conferentie over de staats Hervorming. In het federale regeerakkoord zien we dat ze bereid zijn over meer te praten dan enkel over de fiscale aspecten van de staats Hervorming. Ze zijn nu zelfs bereid te praten over de financieringswet in globo.

Sta mij toe te verwijzen naar de verklaringen die de heer Di Rupo vorige week na afloop van zijn partijbureau heeft afgelegd. Hij bevestigde toen de stelling die men ook wel eens in Vlaamse kringen hoort, namelijk dat de zuurstofbel van Sint-Elooi niet volstaat om de financiële problemen van het Franstalig onderwijs op lange termijn op te lossen. Daarvoor is een fundamentele hervorming van de financieringswet noodzakelijk, en daar wil de PS-voorzitter in de volgende maanden werk maken in het kader van de Costa.

In zijn antwoord op de vraag of hij daarbij ook bereid is te spreken over een grotere fiscale autonomie, zoals de Vlaamse partijen en vooral de Volksunie die bepleiten, hield de PS-voorzitter een slag onder de arm door het volgende te verklaren : 'Als

men daarvoor een redelijke oplossing kan vinden, dan is dat voor mij bespreekbaar. Wil men echter een autonomie die ten koste gaat van de andere gemeenschap, vergeet het !'

Zoals reeds door de heer De Gucht in dit debat gezegd, is er in het verleden geen enkele stap vooruit gezet in het dossier van de staats Hervorming. Stappen vooruit zijn niet mogelijk als men vertrekt vanuit een mentaliteit die de andere zachtjesaan dood te knijpen met als eindresultaat de verarming van de andere. Het resultaat van de financieringswet – nu eens geprezen, dan weer verguisd – was geenszins dat de Franstaligen er bekocht of armer van werden. Waarvoor ik wil waarschuwen, is de houding van het zachtjesaan uitroken en het water tot aan de lippen te laten stijgen met de bedoeling dan meedogenloos en in een pure Spaanse toreadorstijl toe te slaan. Dat is volgens mij een verkeerde houding. Ik treed diegenen bij die zeggen dat er effectief stappen vooruit zullen worden gezet in het dossier van de staats Hervorming inzake bijkomende overdracht van bevoegdheden en meer fiscale en financiële autonomie, zonder dat dit kan of zal gebeuren met de verarming van een andere regio of gemeenschap als gevolg. Zij zijn geen masochisten.

Mijnheer Van Rompuy, u neemt het woord oversolidariteit in de mond. U zegt dat die regio in een oversolidariteit van ons baadt. Welnu, de mechanismen van die oversolidariteit zitten precies in die financieringswet vertaald. Hoewel dit steeds een spanningsveld met zich zal brengen, ben ik er wel van overtuigd dat men een systeem moet vinden in de zin van een Finanzausgleich. De solidariteit mag er immers nooit toe leiden dat de sterke regio van vandaag zichzelf door het eindresultaat uiteindelijk verarmt ten overstaan van de andere regio. Dat moeten we natuurlijk kunnen inbouwen. Ik weiger echter met de Franstaligen te onderhandelen op basis van een systeem waarbij we de rijpe appels in onze schoot laten vallen ten koste van de anderen. Dat is politiek niet ernstig. (*Applaus bij de VLD, AGALEV, de SP en VU&ID*)

Hoe dan ook, in elk debat moet men met twee zijn. Mijnheer Van den Brande, ik twijfel niet aan uw goede bedoelingen ter zake. Na vier of vijf maanden zijn we er echter in geslaagd het eerste luik van ons regeerakkoord te realiseren, waarbij een aantal problemen zijn opgelost die ons uit het verleden waren overgedragen. U hebt dingen voorbereid, maar bepaalde zaken niet opgelost. De uitvoering van artikel 39 paragraaf 2 was onder meer dode letter gebleven.

Dewael

Ik verdedig het Sint-Elooisakkoord, omdat men er geen sport van kan blijven maken om een aantal goede zaken voor Vlaanderen te gaan verkopen als een halve nederlaag. Over de criteria kan men lang discussiëren, maar het moest om leerlingen gaan. De criteria moesten objectief en controleerbaar zijn. De uitgangspunten van de federale regering op dat punt waren voor ons aanvaardbaar. Het artikel over de buitenlandse studenten was een klein schandaal geworden als men vaststelt in welke mate daar een onevenwicht was gegroeid en de situatie niet meer aan de werkelijkheid was aangepast.

Ik hoor u niets zeggen over de trekkingsrechten. Voor Vlaanderen zijn die in het kader van de huidige financieringswet ongemeen belangrijk. Op het ogenblik dat de federale regering eenzijdig heeft bepaald dat de trekkingsrechten niet meer zouden worden geïndexeerd, zijn er de voorbije jaren miljarden aan Vlaanderen onttrokken. Dat heb ik u nooit horen zeggen. De inspanning van de federale regering, met name twee miljard frank de volgende drie jaar en de aankondiging van een wetsontwerp waardoor we die trekkingsrechten op een autonome manier zullen kunnen gebruiken, vind ik van ongemeen politiek belang.

Een ander element, met name het samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap in verband met de ronselpraktijken, wijst ook op het wijzigen-de klimaat. In het federale akkoord zit duidelijk vervat dat als het niet kan worden gerealiseerd voor 15 mei en als er geen afspraken op papier worden gezet, men daarmee de Franse Gemeenschap financieel kan treffen. Ze hebben er dus alle belang bij om daar met ons ook een akkoord over te maken.

Sint-Elooi is per definitie tijdelijk. Het is tijdelijk omdat de financiering van het onderwijs niet welvaartsvast is. Laat ons stoppen met voor te stellen alsof dat alleen maar de Franstaligen zal schaden. Als er bijvoorbeeld een indexsprong bijkomt, betekent dat 3 tot 4 miljard frank meer voor Vlaanderen. Dus de twee gemeenschappen zullen elkaar moeten vinden en ze zullen elkaar vinden.

De actie van de twee gemeenschappen van dit land zal op een bepaald moment voornamelijk gericht zijn tegen het federale niveau. Dat is de realiteit. Het komt natuurlijk nog altijd veel beter over om de vijand te zoeken aan de overzijde van de taalgrens en te spreken van de Vlaamse nederlagen. Er zijn zelfs mensen van het Vlaams Blok die de toe-

komst kunnen voorspellen en zeggen dat het niet zal lukken met de Franstaligen. Ik zeg dat er in het kader van de Costa een dynamiek tot stand kan komen, waarbij de gemeenschappen nog wel eens sneller tot een akkoord zouden kunnen komen dan menigeen vermoedt.

Het siert u dat u bekommerd bent om de federale schatkist en dat u zich zorgen maakt over het feit dat de aderlating die daaruit zou kunnen voortvloeien, voor de federale overheid misschien wel niet te dragen zal zijn. Ik treed de heer Voorhamme bij als hij zegt dat meer financiële en fiscale autonomie moet bijdragen tot een grotere efficiëntie en een beter functionerende overheid. Dit mag niet gebeuren vanuit een pervers gevoel om de anderen pijn te doen.

Het is en was mijn vaste overtuiging dat de notulering van de tijdelijkheid volstond om de eenvoudige reden dat door het niet welvaartsvast maken van de middelen, men hoe dan ook tot onderhandelingen zou komen. Het is de verdienste van de huidige regeling dat we dit element concreter hebben ingevuld in het regeerakkoord. Ik wijs erop dat dit zonder voorgaande is. Vier Vlaamse meerderheidspartijen – en ik bedoel dus niet vier Vlaamse meerderheidsfracties in het Vlaams Parlement – hebben een duidelijk engagement aangegaan.

De partijen hebben gezegd dat ze vooraf een standpunt zullen uitwerken, dat schouder aan schouder zal worden verdedigd in de Costa. Ook dat is in het verleden ooit anders geweest bij communautaire discussies. Aan de onderhandelingen is een redelijke timing van twee jaar gekoppeld. Men heeft me daarover de voorbije dagen ondervraagd. Ik heb steeds geantwoord dat als de architect van de financieringswet, de heer Dehaene, de zaak op 100 dagen tijd in mekaar heeft gestoken met Toshiba en andere modellen, het mogelijk moet zijn met de andere gemeenschap via een redelijke dialoog op twee jaar tijd een akkoord af te sluiten.

Het is belangrijk dat die vier meerderheidspartijen zeggen dat indien de onderhandelingen op het eind van 2001 niet tot een politiek resultaat hebben geleid, de politieke wil niet aanwezig is om een doorbraak te realiseren. Mijnheer Van Grembergen, na twee jaar moet men daaruit conclusies durven trekken. De besprekingen in de Costa moeten in dat geval worden stopgezet. De vier Vlaamse meerderheidspartijen zullen dan in de federale Kamer twee voorstellen indienen, één met een bijzondere en de andere met een gewone meerderheid.

Dewael

In het eerste voorstel zullen we ons initieel voorstellen, waarmee we naar de Costa-onderhandelingen stappen, hernemen. In het tweede zullen we de uitvoeringswet van het Sint-Elooisakkoord ongedaan maken. Is dat een tijdbom? Men heeft het de afgelopen dagen nogal vaak gehad over een bom die onder de federale regering is geplaatst. Dat is niet het geval. Ik ben er immers van overtuigd dat het zover niet moet en zal komen. Men zal het mechanisme voordien onschadelijk hebben gemaakt. Er zal met andere woorden in het kader van de Costa-onderhandelingen een bevredigende oplossing uit de bus komen.

Indien dat niet het geval is, dan weet de federale regering dat ze op het eind van 2001 effectief met een probleem zal worden geconfronteerd. De federale regering heeft er alle belang bij om de activiteiten in de Costa goed op te volgen en om niet lijdzaam toe te zien. Men mag de zaken niet in de communautaire diepvries stoppen, zoals sommigen het nogal smalend hebben uitgedrukt.

De federale overheid heeft er alle belang bij actief naar oplossingen te zoeken, zeker op het eind van 2001. Dan belandt het dossier, of men het nu wil of niet, op de federale regeringstafel. Dan zal zij een oplossing moeten voorstellen en moeten vechten voor haar eigen voortbestaan. In die zin is wat nu op papier staat, waar de Vlaamse regering zich over heeft uitgesproken, waar de vier meerderheidspartijen zich toe hebben verbonden en wat dit parlement kan bekrachtigen, zonder voorgaande.

We gaan dus voor het eerst met een hecht Vlaams front naar die onderhandelingen. We zullen dezelfde teksten verdedigen en dezelfde taal spreken. Het zal geen vrijblijvend Vlaams verhaal zijn, maar een akkoord dat zal worden gedragen door de vier Vlaamse meerderheidspartijen en waarbij een redelijke timing wordt gevolgd.

In de afgelopen dagen heb ik van de Franstaligen geen negatieve reacties gehoord. U kunt steeds se-

lectief voorbeelden aanhalen. U kunt uit een interview van de heer Moureaux citeren om uw stelling te verdedigen. Maar zowel mevrouw Onkelinx als de heren Moureaux en Di Rupo blijven herhalen dat het de bedoeling moet zijn om effectief een akkoord te bereiken, in het belang van het voortbestaan van een federaal land en in het belang van de gemeenschappen. De oppositie is daar vanzelfsprekend niet mee gediend.

Mijnheer Van Rompuy, als u interpelleert, dan denk ik nog altijd dat u een bepaalde oppositiestrategie volgt, veeleer dan het belang van Vlaanderen voor ogen te houden. Ik neem u dit nog niet kwalijk. Volgens u zal het nooit genoeg zijn, en zullen we de Vlaamse belangen nooit naar behoren verdedigen. Dit akkoord is echter, tot spijt van wie het benijdt, in het Vlaams belang.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

Het debat is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om het begrotingsdebat aan te vatten.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.41 uur.*
